

جلسه ۴۱۴
(روز ۵ شنبه ۱۲ خرداد ماه ۱۳۳۹)

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز ۵ شنبه ۱۲ خرداد ماه ۱۳۳۹

فهرست مطالب :

۱ - طرح صورت مجلس	۵ - اعلام تصویب صورت مجلس
۲ - سؤال آقای ابتهاج راجع بتأخیر توزیع پاکت‌های پستی و تلگراف و مخابرات تلفنی و جواب آقای وزیر پست و تلگراف و تلفن	۶ - بقیه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون فرهنگ راجع بساختن دبستان در تمام کشور و ارسال به مجلس سنا
۳ - سؤال آقای خلعت بری راجع به شیوع طاعون اسپن و جواب آقای وزیر کشاورزی	۷ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون نظام دائر بالحق يك ماده بقانون استخدام نیروی مسلح شاهنشاهی راجع بترقیع گروه‌بانهانها
۴ - اعلام وصول لایحه شهر سازی از مجلس سنا	۸ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ده و پنج دقیقه صبح بریاست آقای دکتر موسی‌عبید (نایب رئیس) تشکیل گردید .

۱ - طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان : دادگر - قوام - مهندس فیروز - دکتر امین - سنندجی - بزرگک - ابراهیمی - خرازی - اریه - محمودی - قراکزلو - مهندس سلطانی - اورنگ - مهندس جفرودی - دکتر ضیائی - عبدالحمید بختیار - دولتشاهی - دکتر اصلان افشار - موسوی .
غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر طاهری - قرشی .
نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست ؟ آقای صدر زاده .

صدرزاده - يك اصلاحی دربیانات جلسه گذشته بنده هست که اصلاح میکنم میدهم به نند او ایسی .
نایب رئیس - بسیار خوب ؛ پس از حصول اکثریت تصویب صورت مجلس اعلام میشود .

۲ - سؤال آقای ابتهاج راجع به تأخیر توزیع پاکت‌های پستی و تلگراف و مخابرات تلفنی و جواب آقای وزیر پست و تلگراف
نایب رئیس - سئوال مطرح است آقای ابتهاج .

ابتهاج - بنده اول عین سئوالسم را میخوانم . وزارت پست و تلگراف برای توزیع پاکت پستی و همچنین مخابرات تلفنی چه اقدامی خواهند نمود . بنده این دفعه بر خلاف دفعات قبل سئوالم را نوشته‌ام و از روی نوشته میخوانم . . . منظور بنده از این سئوال بهیچوجه خورده گیری و عیبجویی و تنقید بی جا نیست بلکه تذکرات وارد و بموردی است که با کمال حسن نیت و خالی از هرگونه شائبه و غرض بیان نموده و امیدوارم مواردی را که تذکر میدهم مورد توجه آقای وزیر محترم پست و تلگراف قرار گرفته درصداصلاح آن بر آیند بشهادت خودشان بنده دو سه بار همین تذکرات را مخصوصاً در قسمت نامرتب بودن وضع تلفون حضورشان بطور خصوصی یاد آور شده‌ام ولی متأسفانه باید عرض کنم که چون ایشان مثل بنده قدری عصبانی و حساس اند (عمیدی نوری - خود تلفن هم حساس است) به محض اینکه کلمه تلفون یا تلگراف نزدشان ادا می شود بطرف مهلت اینکه حرفش را تمام کند نداده عصبانی می شوند نتیجه این شده است که فعلاً بنده عرضم را درمقابل آقایان از پشت نر بیون بشکل سئوال بنمایم و امیدوارم که در این مکان

مقدس ایشان عصبانی نخواهند شد.
 بنده در عین حال که منکر پیشرفت‌هایی که در وزارت پست و تلگراف بعمل آمده بوده زحمات کارکنان آن وزارتخانه را مورد تقدیر قرار میدهم و به بعضی از مسائل بظاهر غیر مهم و طرز عمل فعلی آن ایراد دارم که بعرض میرسانم.
 اولین انتقاد بنده نسبت بطرز توزیع تلگرافات و نامه‌های پستی است که کمتر در آن رعایت وقت میشود.

مثلاً امیدام آقا جناب ایشان اطلاع دارند که نامه‌های شهری فاصله پنج روز به گیرنده میرسد یاخیر (امامی خوئی خوبست باو میرسد) تلگراف عادی زودتر از بیست ساعت بدست مخاطب میرسد در صورتیکه آقایانی که در اروپا و یا امریکا تشریف داشتند بخوبی میدانند که از ساعت تسلیم یک تلگراف به تلگرافخانه تا موقمی که بدست گیرنده برسد حداکثر سه ساعت طول نمیکشد، نامه‌های پستی داخله برای فواصلی که کمتر از چهار صد کیلومتر است دو تا سه روز وقت لازم دارد در صورتیکه روزنامه‌های اطلاعات و کیهان عصر امروز را در همان مسافت صبح روز بعد بدست مشترک میدهند و این موضوع ثابت مینماید که برای حمل پست وسیله سریع فراهم است ولی چرا در وزارت پست و تلگراف از آن استفاده نمیشود بنده بی اطلاعم.

یک عیب بسیار بزرگ دیگر که به عقیده بنده از همه مهمتر است توزیع در داخل شهر ما است که گاهی بچهار روز نیز رسیده است و قسمت عمده معطلی مربوط بدستگاه توزیع است که بیش از همه محتاج به اصلاحات میباشد.

مسئله توزیع نامه شهری که عرض کردم پنج روز طول میکشد بهیچوجه اغراق نیست زیرا در این یکماه اخیر بنده برای یک عده از آقایان با پست شهری نامه‌هایی فرستاده‌ام که هیچیک از گیرندگان، آنرا زودتر از پنج روز دریافت نکرده‌اند اتفاقاً بعضی از این نامه‌ها بعنوان آقایان محترمی است که فعلاً در این جا حضور داشته و صدق عرایض را تأیید خواهند فرمود.

وزارت پست و تلگراف مراکز تلفونی متعددی از خارجه وارد کرده که در بعضی از شهرستانها دائر است ولی استفاده از آنها برای مشتریان خالی از اشکال نیست علاوه بر فصل زمستان که برف و باران و باد ممکن است باعث قطع مخابرات بشود در فصل تابستان نیز غالباً دیده شده که هفته‌ای یکی دوبار قابل استفاده نیستند بنده از تلفون های داخل شهرها که اکثر آنها با همسان وسائل کهنه شده چهل سال قبل هنوز مشغول بکار است انتقاد میکنم ولی منصفانه بفرمائید آیا

بنظر آن جناب وضع تلفون تهران رضایتبخش است و جنابعالی عقیده دارید که مشتریان تهران از این دستگاه راضی هستند بنده بیش از این مصدع نشده و انتظار دارم جناب آقای وزیر پست و تلگراف به معایب دستگاه که شرح آنرا مختصراً توضیح دادم، توجهی فرموده و وعده اصلاح آنرا بدهند (امامی خوئی) این نتیجه نهضت بانوان است که عده‌ای خانم‌ها را در وزارت پست و تلگراف برده‌اند

نایب رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف
 وزیر پست و تلگراف (مهندس اشراقی) - جناب آقای ابتهاج نماینده محترم مجلس سؤال فرموده اند وزارت پست و تلگراف و تلفن برای تسریع توزیع پاکت پستی و همچنین مخابرات چه اقدامی خواهند نمود.

از ایشان خیلی متشکرم که با این سؤال به بنده فرصت داده اند نقشه و برنامه وزارتخانه را در این دو موضوع بعرض نمایندگان محترم برسانم.

آقایان نمایندگان محترم بخوبی استحضار دارند فعالیتی که در تحت رهبری اعلیحضرت همایون شاهنشاه در تمام شئون کشور در سالهای اخیر پدید آمده بی سابقه بوده است (عده‌ای از نمایندگان صحیح است) و از پیش بینی‌هایی که دستگاههای مختلف توانسته است بنماید تجاوز نموده پست و تلفن هم از این امر کلی مستثنی نبوده است.

نظر باینکه در دنیای امروز اهمیت بسزائی بمخابراتات میدهند بنندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاه هم جهت بهبود و تکمیل وسایل ارتباطی توجه مخصوص مبذول و اوامر مؤکدی صادر فرموده اند خدمتگزار بمعیت کلیه همکاران عزیز جهت انجام نظر مبارکشان جهت افزایش کارهای پستی و مخابراتی تا آنجا که امکانات مالی و بودجه اجازه میداده در تکمیل و تکثیر وسایل و نفرات چه در پستخانه‌ها و چه جهت تهیه وسایل حمل و نقل شبانه روز سعی و کوشش بعمل آورده و بتصدیق آقایان نمایندگان محترم نتایج خوبی هم حاصل شده و بی اندازه خوشوقتم که رضایت خاطر هم میهنان عزیز را فراهم آورده است.

آقایان بخوبی اطلاع دارند که همه روزه شهرها توسعه یافته و در تهران و حومه بخصوص این توسعه قابل ملاحظه میباشد و جهت تقسیم و توزیع پاکت تلگرافات با شعاع فعلی بیش از آنچه الحال نامه رسانان انجام وظیفه مینمایند مقدور نبوده لذا برای تسریع امور در برنامه سال جاری وسالهای آتی از دیاد نامه رسانان و وسایل موبوری بیشتری پیش بینی

گردیده است و علاوه بر پستخانه مرکزی و دفاتر پستی و تلگرافی حومه و تعداد کیوسک‌هایی که اخیراً در نقاط مختلف تهران نصب و از این حیث هم تسهیلاتی جهت اهالی محترم پایتخت فراهم گردیده در فرودگاه مهر آباد اقدام به ساختمان پستخانه جدید برای تنظیم پستهای هوایی داخله و خارجه شده است که پس از اتمام گشایش بیشتری در امور پستی نیز حاصل خواهد شد.

در برنامه سوم سازمان برنامه هم ساختمان یک مرکز بزرگ پست که با وسایل مکانیکی و خود کار مجهز باشد، مانند سایر ممالک راقیه پیش بینی گردیده چه که دیگر با ازدیاد روز افزون نامه‌ها با وضعیت فعلی نمیتوان آنها را تجزیه و جهت توزیع بدون تأخیر حاضر نمود.

راجع بمخابرات بین شهرها در برنامه فوری وزارتخانه تکمیل و وسایل کلیر و اضافه نمودن تقویت کنندگان و ترینال‌های جدید نیز منظور گردیده است.

مقدمات سیمکشی جدید شهرهایی هم که تا ناکنون فاقد وسیله کاریر میباشد مانند تهران به مشهد، قم باصفهان از هم اکنون شروع و مأمورین مخصوص تعیین گردیده که هر یک بمحمل‌های مربوطه خود بزودی اعزام و مشغول بکار خواهند شد.

در سال جاری هم از محل اعتبارات سازمان برنامه سفارش دستگاههای فرستنده و گیرنده بی سیم تلگرافی و تلفنی قوی برای نقاطی که وسیله ارتباط صحیحی ندارند داده خواهد شد.

چنانچه ملاحظه میفرمائید در برنامه‌های وزارتخانه طرح‌های نوینی پیش بینی گردیده که پس از تهیه اعتبارات لازم (مراکز مهم کشور) بوسیله سیستم‌های جدید که مطابق با ترقیات فنی مخابرات باشد یکی پس از دیگری دائر نظر آقایان محترم و عموم هم میهنان عزیز تأمین خواهد شد.

با توجه بوقت گرانها و پر ارزش آقایان نمایندگان محترم مطالب بطور مختصر و ایجاز عرض شد و از توضیحات بیشتر و کاملتر صرف نظر گردید با آنکه همه ساله برنامه ششماهه و یکساله کارهای این وزارت جهت کلیه آقایان نمایندگان محترم فرستاده میشود مع الوصف دفترچه از کلیه عملیات انجام شده از سال ۱۳۳۴ تا آخر سال ۱۳۳۸ و همچنین فهرستی از کلیه دستگاههای مکالمه‌ای و مخابراتی و همچنین بخش صدا که نمودار افزایش دستگاهها میباشد تهیه گردیده که جهت استحضار جناب آقای ابتهاج

نمایند محترم مجلس شورای ملی تقدیم میگردد. و استدعا مینمایم در آئینه ماند گذشته از راهنمایی‌های ذیقیمت خود نسبت به امور ارتباطی ما را ارشاد فرمایند.
 نایب رئیس - آقای ابتهاج
 ابتهاج - بنده البته جز این جواب از جناب ایشان هم انتظار دیگری نداشتم فقط چیزی که میخواستم عرض کنم متأسفانه تاریخ قطعی برای ما معلوم نفرمودند و وعده آینه مرحمت فرمودند باین جهت ممکن است چند سال دیگر طول بکشد یک موضوعی که میخواهم حضورشان عرض کنم و تذکر بدهم این است که یک وقتی بنده در لندن در سفارت ایران خدمت میکردم یک مهمانی بود میبایستی سفارت اقلاب برای هفتصد نفر، ۸۰۰ نفر کارت دعوت بفرستد وقتی کارت‌ها تمام شد بنده از منشی محلی پرسیدم بچه وسیله این کارتها را توزیع خواهید کرد گفت شرکت‌هایی هستند مخصوص این کار که دو برابر نمبر پست شهری میگیرند و این نامه‌ها را توزیع میکنند و بعد مستحض شدم که برای توزیع این قبیل موارد که ممکن است بعضیها یک بخشنامه‌های چندین هزار نامه‌ای داشته باشند یک شرکت‌های خصوصی وجود دارد حالا بنده عرض میکنم این کار را در این جا هم عملی بفرمائید و بنده پیشنهاد میکنم که لامحاله برای پست شهری مخصوصاً شهر تهران یک پست سریع السیر دائر بفرمائید که اقلادو برابر نمبر گرفته شود بجای ۲۵ دینار و پنججاه دینار بیکر یا بگیرند که این نامه‌ها در فاصله سه چهار ساعت برسند اما راجع به تلفن بنده استدعا میکنم یک توجه بیشتری بفرمائید برای اینکه کار را خودتان میدانید و از این به بعد هم که انتخابات شروع میشود همه علاقمند هستیم که با شهرستانهای خودمان در تماس باشیم بنده میخواهم یک موضوعی را خدمتتان عرض بکنم و آن این است که بنده یک پیش پردمای در فرانسه دیدم که یک کسی آمده بود در تلفن خانه که میگفت به من الیر ۲۲ را بدهید الیر یکی از حومه های اطراف پاریس است و شاید فاصله‌اش کمتر از کرج با تهران باشد تلفن چی میگفت بنشین اینجا و صبر کن الان میدهم آن شخص دید یک کسی آمد لندن را خواست فوراً صحبت کرد و شخص دیگری مسکوک و شخص دیگری کپنهاگ را خواست و فوراً بهش داد این شخص گفت آیر ۲۲ چه شد؟ آن متصدی جواب داد که چرا اینقدر عجله دارید صبر کنید بعد یک کسی آمد نیویورک را خواست، و این را خواست، سالفرا سیسکو را خواست و متصدی همه

را گرفت و با همه جا حرف زد و این شخص همینطور معطل بود بالاخره بعد از معطلی گفت ممکن است نیویورک را به من بدهید در ظرف یکساعت دقیقه نیویورک را داد گفت آقا خواهش میکنم آلبی ۲۲ را به من بدهید. عرض کنم بنده هم باور بفرمائید که اگر نامه‌های شهری تهران را به رشت و قزوین بفرستیم دو روز میرود و دو روز برمیگردد و بدست آن شخص میرسد ولی در شهر تهران پنجروز طول میکشد این را استدعا میکنم یک مرتبه بفرمائید و لوسو بوسیله سورشارژ که نامه‌ها زودتر توزیع شود.

۳ - سوال آقای خلعت‌بری راجع به طاعون اسبی و جواب آقای وزیر کشاورزی

نایب رئیس - آقای خلعت‌بری.

خلعت‌بری - سوال بنده راجع است به مرض طاعون اسبی است که اخیراً در کشور بروز کرده است بنده سوال کرده‌ام از وزارت کشاورزی راجع به بروز مرض طاعون اسبی مضمنی است توضیحانی داده شود اقداماتی که برای جلوگیری آن شده باستحضار مجلس شورای ملی برسد و چه اقداماتی تاکنون بعمل آمده چون موضوع خیلی از لحاظ کشاورزی مهم است تقاضا میکنم که اگر اقداماتی کرده‌اند بمرض مجلس برسانند که اگر تذکراتی داشتیم بعد خدمتتان عرض کنم.

نایب رئیس - آقای وزیر کشاورزی.

وزیر کشاورزی - (دکتر آموزگار) بیماری طاعون

اسبی یک بیماری ویروسی است که توسط پشه انتقال پیدا میکند و بین اسب و مادیان و قاطر و تا اندازه‌ای الاغ سرایت میکنند این بیماری بومی آفریقا است و شصت سال است که در آنجا است و هنوز نتوانسته‌اند این بیماری را از بین ببرند برای اینکه کنترل پشه خیلی مشکل است در ایران هم این بیماری وجود نداشته چندماه پیش برای اولین بار از اداره دامپزشکی کرمان خبر رسید که دو اسب در جیرفت مریض شدند فوراً طرف وزارت کشاورزی و مؤسسه رازی مأمورین به محل اعزام شدند و نمونه‌های خون این دو اسب را گرفتند و چون این طاعون اسبی تا بحال در ایران سابقه نداشته و همینطور که عرض کردم از روی علائم کلینیکی احتمال این بیماری طاعون اسبی را ندادند ولی برای اطمینان بیشتر این نمونه‌های خون با فریقای جنوبی که تنها نقطه دیبا است که ویروسهای مختلف این خون را جیدا کیرده‌اند فرستاده شد که اگر این بیماری در آنجا

تشخیص داده شود بما بنویسند متأسفانه در نمونه‌های اولیه خون که فرستاده شد این ویروس نبوده و نمیتوانستند جواب بدهند که ویروس این بیماری را پیدا کرده اند یکی دو روز بعد از بهبهان خبر رسید که چندتا اسب مریض شده اند که ۴۸ ساعت بعد تلف شده‌اند این علائم بیشتر نمونه این بود که قطعاً این بیماری با ایران آمده است و چون گزارشاتی که از پاکستان و عراق داشتیم اکیپ‌های مجهزی به بهبهان فرستاده شد و چندین نمونه خون گرفته شد که یک‌عده از این نمونه‌ها را در مؤسسه رازی و چند نمونه هم فرستاده شد به آفریقای جنوبی که مشغول تشخیص شدند که ویروس آنرا جدا کنند از آفریقای جنوبی خبر آمد که متأسفانه این ویروس بیماری طاعون اسبی است و در این جا هم خوشبختانه مؤسسه رازی با وجودی که این بیماری در ایران سابقه نداشت معهداً چون بسیار مجهز هستند ویروس بیماری را جدا کردند بعد برای اینکه اقداماتی از لحاظ جلوگیری بعمل آید کاری که فوراً میشد کرد این بود که اسب‌های بیمار را که بالاخره پس از ۴۸ ساعت میمردند اینها را از صاحبانشان بخریم و از طحال آنها و اکسنی درست بکنیم و بسایر اسبها بزئیم که دوماز در اهواز و شیراز مأموریت پیدا کردند مشغول این کار شدند که در نتیجه سی هزار دوز واکسن درست کردند و مشغول واکسیناسیون شدند ولی البته این کار بسیار مشکل است که اسب را بکشند و از طحال پاشش ریه آن اسب و وسیله را تهیه کنند و به سایر اسبها بزنند تقاضا کردیم که از آفریقای جنوبی اگر این ویروس که از نمونه‌های خون اسبهای ما جدا کردند با نوع ویروسهای آنها یکی است آن سوس واکسنهای ویروسی را برای ما بفرستند که ما خودمان تولید بکنیم و عمل بکنیم متأسفانه جوابی که آمد این ویروس ایران را که جدا کردند هیچکدام از آن هفت تا نبود فقط گفتند مشابه فرمول نمره شش آنها است باین جهت یک واکسن پلی والدن که تمام آن هفت رملی را داشت برای ما فرستادند و این را انستیتوی رازی روی دستوری که داده بودند درست کرد و واکسنش درست شد که یک نمونه اش را بنده آورده‌ام خدمت آقایان (نمونه‌ای را نشان دادند) که از این در هر ۴۸ ساعت انستیتوی رازی شصتتا مشغول تهیه است که ما میفرستیم برای واکسیناسیون ولی امیدواری ما این است که این واکسن پلی والدن مؤثر باشد در این ویروس حادی که در ایران هست برای اینکه اگر خدای

نکرده مؤثر نباشد آنها را هش این است که از روی این ویروس که پیدا شده ما در ایران به مغز موش‌های سفید تزریق بکنیم و در ایران هم این کار را شروع کرده‌اند ولی این صدبار باید تزریق ادامه پیدا بکند که ویروس روی مغز موش آدابته شود تا ویروس اصلی را پیدا کنند و این کار هر باری که تزریق میشود چهار روز طول میکشد و صدبار میشود صدروز بنا بر این بنده میخواستیم بمرض آقایان برسایم که این یک عمل مهم واقعی بود و هر کاری که یک مملکت مترقی ممکن بود بکنند مؤسسه رازی وزارت کشاورزی انجام داده و تمام گزارشات بین‌المللی که آمده مؤید این مطلب است حتی این جا میخواستیم بمرض آقایان برسایم که کاردارهای بعضی وزارتخانه‌های دولتهای همسایه بمانرا جمع کرده‌اند که از همین واکسن فرموله و همین واکسنی که ما تهیه کرده ایم برای آنها بفرستیم برای اینکه آنها نتوانستند همین راهم تهیه کنند البته ما بعد از رفع احتیاج خودمان با آنها کمک خواهیم کرد خواستیم این عرض را بکنیم که ما با کمال دقت و مراقبت دنبال این کار هستیم و امیدوارم بتوانیم از اشاعه بیشتر آن جلوگیری بکنیم ولی متأسفانه ریشه کن کردن این بیماری که نمیدانم از کجا آمده بر مشکلات کشاورزی اضافه شده و ما دنبالش هستیم.

نایب رئیس - آقای خلعت‌بری

خلعت‌بری - بنده غرضم از این سوال این بود که چون موضوع خیلی از لحاظ کشاورزی با اهمیت است بدانیم جریان چیست و چون مرتباً اخبار مرض طاعون اسبی را در روزنامه‌ها میخوانیم ولی اقداماتی را که وزارت کشاورزی کرده باین صورتی که ایشان امروز توضیح دادند هنوز معلوم نبود بنا بر این معلوم میشود که وزارت کشاورزی آنچه که قدرت داشته است نسبت بسهم خودش برای مبارزه با این بیماری عمل کرده است و شرایط و مقدرات وزارت کشاورزی هم بیش از این امکان ندارد فقط دو مطلب را خواستیم بجناب آقای وزیر تذکر بدهم یکی توجه بفرمائید اگر قیمت اسب در ایران حد اقل بین هزار تا هزار و دوست تومان باشد و اگر هزار اسب بمیرد یک میلیون تومان ضرر دارد و اگر صد هزار اسب در ایران بمیرد صد میلیون تومان و یک خسارتی است که برای ایلات و عشایر و کشاورزان اصلاً قابل جبران نیست برای اینکه استطاعتی که دو مرتبه تهیه میکنند ندارند و خیلی باعث بدبختی است که این مرض با ایران آمد و از لحاظ فنی بنده اطلاعی ندارم اگر این

سرمهائی که تا کنون تهیه فرموده‌اید تهیه مقدار زیادی از آن وقت خیلی بیشتری میخواهد و این مرض هم بسرعت روبه پیشرفت است آیا نمیشود که این سرمی که در هفت رقم است و ممکن است مؤثر باشد این را بمقدار زیاد تهیه کنید که از خارج آوردن این اگر امکان دارد مؤثر است آن طوریکه فرمودید از آفریقا بیاورید اگر هست ولو ده میلیون تومان ۲۰ میلیون تومان اگر لازم دارد خرج بکنید چون این امر یکی از مسائل ضروری و حیاتی کشاورزی ما است این خرج را بفرمائید از هر کجا که ممکن است وارد کنید که جلوگیری از این بیماری بکنید و اسب‌های مبتلی را نجات بدهید ملاحظه اعتبارش را بفرمائید برای اینکه بنده از وضع کشاورزی گیلان و مازندران اطلاع دارم در گیلان و مازندران تمام حوائج کشاورزان را اسب و یابو رفع میکنند بتعداد زیادی اسب در آنجا هست هر خانواده رعیت یک اسب دارد بنا بر این اگر این مرض با آنجا سرایت بکند یک میلیون اسب و یابو از بین میرود و تمام زندگی کشاورزان از بین میرود و اگر جناب‌عالی میدانید که از لحاظ فنی این حرف صحیح است بفرمائید چند میلیون از این سرماها را وارد بکنند اعتبارش را بفرمائید دولت از هر محلی که هست تأمین بکنند دوم تذکری که خواستم عرض کنم از لحاظ فنی خودتان اگر ملاحظه فرمودید که امکان دارد بهتر میدانید. سرعت معالجه و پیشگیری باید متناسب با سرعت پیشرفت باشد این اگر تمام این کارها را بفرمائید ولی مرض زود تر و سریعتر پیشرفت کند زحمتان بهدر رفته و بنده از لحاظ فنی نمیدانم شنیدم آتوری که فرمودید پشه ناقل این میکرب است بنا بر این جلوی پشه را خیلی سخت است که بگیرد ولی یک فکری میشود کرد آیا ممکن نیست که یک منطقه‌ای که پرواز پشه در آن هست آنرا محدود کنید یعنی یک خطی بکشید از فاصله ده بیست کیلومتر محلی که این مرض هست و پشت آن خط راه فرسخ بیست فرسخ فاصله بین آن محلی که الآن مرض هست بوسیله اداره ژاندارمری و نیروی ارتش بوسیله کدخدا و خود مردم یک خط محاصره‌ای بکشید که فعلاً سرایت نکند چون پشه ده فرسخ و بیست فرسخ خیلی برایش سخت است که پرواز کند و باین ترتیب با این محاصره از سرایت آن جلوگیری کرده‌اید تا این سرماها تهیه شود. بنا بر این بنده بسهم خودم از جناب‌عالی و مؤسسه رازی که این کارها را کرده و از این زحمتی که کشیده‌اند تشکر میکنم و با این

استعدادی که در مملکت است انشاءالله خداوند هم کمک بکند که جلوی این مرض گرفته بشود فقط خواستم عرض کنم که ملاحظه اعتبار و پولش را نکنید هر چه ممکن است اقدام بفرمائید و هر طور که مصلحت میدانید عمل کنید.

۴ - اعلام وصول لایحه شهر سازی از مجلس سنا

نایب رئیس - لایحه مربوط به شهر سازی از مجلس سنا آمده است دولت این لایحه را بقید يك فوریت تقدیم مجلس سنا کرده اند فوریتش هم تصویب شده حالا با اجازه آقایان لایحه به کمیسیون ارجاع میشود تا پس از حاضر شدن گزارش کمیسیون بفوریتش رأی بگیریم.

۵ - اعلام تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - چون عده کافی است تصویب صورت مجلس اعلام میشود.

۶ - بقیه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون فرهنگ راجع بساختن دبستان در تمام کشور و ارسال به مجلس سنا

حالا لایحه ساختمان دبستانهای کشور مطرح است که پیشنهادات مربوط به ماده دوم قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

اینجناب پیشنهاد مینماید ماده ۲ بشرح ذیل بجای ماده ۲ و ۳ لایحه و تبصره ماده ۳ تصویب شود.

ماده ۲ - دبستانی که در ده ساخته میشود و برای هر سی و پنج نفر طفل لازم التعلیم در دبستان مشتمل بر يك اطاق درس و يك اطاق برای سکونت آموزگار و سایر لوازم خواهد بود. در دهاتی که مالک یا مالکین بنای مورد احتیاج را تحویل نکنند یا رأساً اقدام بساختن ننمایند شورائی مرکب از کدخدای ده و نماینده مالک یا مالکین و نمایندگان بخشدار و فرهنگ مخازج ساختمان را بر آورد نموده و بهر يك از مالکین سهمیه آنها را با توجه به ماده ۱۰ اطلاع میدهد که همه ساله بحساب مربوط پرداخت نمایند و در صورت استتکاف مالک نماینده فرهنگ میتواند با صدور اجرائیه از محصول هر سال به نصاب صد پنج عایدات آن سال وصول و بحساب مربوط منظور نماید. در اینگونه دهات دبستان از محل وجوه دریافتی با نظارت شورای فوق بنیاد خواهد گردید.

نایب رئیس - آقای دولت آبادی.

دولت آبادی - این لایحه چنانچه پیروز بمرض رسید

لایحه مهمی است و جا دارد که مجلس در همین تنگنایی که فرصت زیادی هم نداریم يك کمک مؤثری بکار توسعه فرهنگ کرده باشد خوشبختانه اقبال مردم بکار فرهنگ که نمونه رشد و ترقی مملکت است بجائی رسیده است که ما هر روز باید بفکر تهیه مسکن و معلم برای پیشرفت امور فرهنگ باشیم این لایحه هم از لواجی است که باید در دهات مالکین بکوشند که بچه ها را باسواد کند و اینها را برای زندگی مهیا بدارند در لایحه ای که تصویب شده بود و پریروز طرح شد بعضی نواقص بنظر آقایان نمایندگان محترم رسید که احتمالاً یکی معلوم نبودن میزانی است که بایستی از بهره مالکانه برای اینکار اختصاص داد یکی دیگر که کلی بود و معلوم نبود برای هر ده یا دهکده یا دهستان چه قدر دبستان احتیاج دارند یعنی کلی بود و مبهم. این بود که بنده توضیحی دادم و بعد از آن هم خواهش کردم از جناب آقای وزیر فرهنگ دیروز که روز تعطیل مجلس بود تشریف آوردند مجلس که ضمن بحث مفصلی این دو ماده ۲ و ۳ را که این مطالب بطور کلی در آن بود خلاصه کردیم درین پیشنهادی که بنده تقدیم کردم و در این پیشنهاد هم معلوم شده است که آنچه ما میخواهیم برای دبستان در دهات متناسب باوضع آنجا است یعنی يك اطاق برای ۳۵ طفلی که بتوانند مطابق مقررات قانون وارد تحصیل بشود بنابراین از این جهت جای نگرانی نیست و وضع ایجاد مدرسه يك چیزی نباید باشد که برای اشخاص ایجاد نگرانی بکند بناهایی متناسب باعده محصل يك اطاق برای ۳۵ محصل و يك اطاق هم برای آموزگار و اگر ۷۰ نفر محصل بود دو اطاق برای محصلین و دو اطاق برای آموزگار البته بالوازم آن باین ترتیب این قسمت از این اجمال در آمد موضوع دوم هم این بود که به بینیم اگر بخواهند اجرائیه صادر بکنند کی بکنند و برابر چه مبلغی اجرائیه صادر بکنند که این هم مورد توجه آقایان نمایندگان بود البته آنچه در ماده يك تصویب شده است که هر مالکی که بخواهد اقدام بساختن دبستانی بکند برای ده آزاد است میتواند عمل بکند که باهمت بلند بتواند يك دبستان مجهزی بسازد ولی آنچه که وظیفه قانونی است آنست که به نصاب پنج درصد عایدات مالکانه اگر نداد نماینده فرهنگ حق دارد از محصول آن آنها نه از سایر اموالش از محصولش تقاضای توقیف بکند این هم مشکلی بود که رفع میشود و دیگر اینکه هپتی هم آنجا اشاره شد که نماینده بخشدار و

نماینده مالک و نماینده کشاورز و نماینده فرهنگ به نشینند با هم مشورت کنند و کار دیگر برفت و آمد احتیاج نباشد مطابق توافقی که بین آنها در هر ده میشود رفتار کنند بنابراین با اصلاحی که شده است و جناب آقای وزیر فرهنگ هم موافقت کردند من استدعا میکنم پیشنهادات مشابه حذف شود و به این پیشنهاد رأی گرفته شود و آقایان محترم هم باین پیشنهاد بجای مواد دو و سه رأی بدهند.

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ - بنده موافقم که بجای مواد دو و سه این پیشنهاد باشد (نمایندگان - يك بار خوانده شود) (بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

عمیدی نوری - دستور بفرمائید آقایان از کمیسیونها بیایند کار مجلس لازم تر است و الان هم از کمیسیون فرهنگ فرستاده اند که بنده در کمیسیون شرکت کنم امر بفرمائید که کمیسیونها روز تشکیل مجلس تشکیل شود.

نایب رئیس - چون مخالفی نیست اعلام رأی میشود آقایانیکه باین پیشنهاد بجای مواد دو و سه موافقتند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی. پیشنهاد میکنم عبارت ماده دو بعد از جمله (پرداخت سهمیه خود) بطریق زیر اصلاح شود: امتناع نماید اداره فرهنگ موظف است سهمیه مذکور را بر طبق آئین نامه از طریق مراجع قضائی وصول نماید. افخمی

نایب رئیس - آقای افخمی تشریف ندارند پیشنهاد دیگری قرائت میشود:

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم ماده ۲ اینطور اصلاح شود. ماده ۲ - هر يك از مالکین باید سهمیه سالیانه خود را که بر طبق ماده فوق تعیین میشود تا پایان هر سال بحساب مربوط بپردازند و در صورتیکه مالکی تا دو ماه پس از پایان سال سهم خود را پرداخت از محصول ملکی او اداره فرهنگ محل طبق آئین نامه مربوط با صدور اجرائیه وصول خواهد نمود. عمیدی نوری.

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری

عمیدی نوری - بنده با تصویب پیشنهاد آقای دولت آبادی دیگر عرضی ندارم.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود. (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم این جمله پس از عبارت (که بر طبق ماده فوق تعیین میشود) در ماده دو اضافه شود: (و در هر حال بیش از پنج در صد عوائد خالصه مالک در آن ده نخواهد بود) الی آخر - امید سالار

نایب رئیس - نظر ایشان هم با تصویب پیشنهاد آقای دولت آبادی تأمین است ماده چهار مطرح است و قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - برای ساختمان دبستانهای تهران و سایر شهرهای کشور و همچنین مخارج نگاهداری آنها انجمن شهر هر محل مکلف است علاوه بر سهمیه ای که طبق قانون شهر دارها از در آمد سالانه خود بفرهنگ باید اختصاص دهد عوارض مخصوصی بنام عوارض فرهنگی وضع نماید بنحویکه از تاریخ اجرای این قانون در مدت حد اکثر شش سال دبستانهای مورد احتیاج آن شهر ساخته شود عواید حاصله از عوارض فرهنگی مانند سهمیه فرهنگ از درآمد شهر دارها همه ماهه بحساب مخصوصی که برای این منظور تعیین میشود پرداخته میگردد و بهمان نحو که در قانون نظارت مصرف سهمیه فرهنگ از درآمد شهر دارها مقرر گردیده بمصرف ساختمان دبستان و همچنین تهیه اثاثیه و انواع آن میرسد. نایب رئیس - آقای دکتر رضائی مخالفتی بفرمائید.

دکتر رضائی - ایکش این ماده چهارم در مذاکره ای که دیروز بین آقای دولت آبادی و جناب آقای وزیر فرهنگ صورت گرفت مورد مطالعه قرار میگرفت و بعضی ابهامات و اشکالاتی که بنده این جا می بینم رفع میشد متأسفانه این لایحه يك شوری شده است و ممکن است فرصت کافی برای اصلاح این لایحه در مجلس وجود نداشته باشد و همین دلیل بنده از آقایان استدعا میکنم درین ماده يك قدری تعمق و دقت بیشتری بفرمایند و نظریات خودشان را این جا بفرمایند تا با استفاده از نظریات آقایان بتوانیم این ماده را به نحوی که متناسب است اصلاح بکنیم در این جا مطلبی که خیلی مهم است عوارض فرهنگی است که این ماده ذکر کرده است شهر ها و انجمن های شهر مکلف هستند عوارض فرهنگی را وضع بکنند اولاً بهیچوجه قید نشده است عوارض فرهنگی چیست و حدود عوارض بهیچوجه معین نشده است فقط يك تکلیفی برای انجمنهای شهر بوجود آمده

است اما اگر فقط ماده چهار بود مانعی نداشت در ماده ۵ آقایان ملاحظه بفرمائید ذکر شده است که چنانچه انجمن شهر در وضع عوارض فرهنگی کوتاهی نماید و من (همانطور) که مورد توجه جناب آقای عمیدی نوری قرار گرفت) زیر کوتاهی نماید را خط میکشم و توجه آقایان را باین لغتی که بعقیده من اصولاً صحیح نیست جلب میکنم اصولاً در قوانین يك چنین لغات مبهم و غیر قابل تشخیص نباید گذاشته شود این جا ما میگوئیم انجمنهای شهر موظف هستند عوارض فرهنگی وضع بکنند و چنانچه کوتاهی کردند وزارت کشور به قائممقامی از طرف انجمن شهر این عوارض را وضع خواهد کرد خوب ملاک تشخیص چیست آیا اگر انجمن شهری آمد و يك عوارضی وضع کرد که به نظر اولیاء وزارت فرهنگ متناسب و کافی بمنظور بود و در نتیجه از طرف وزارت فرهنگ کوتاهی تلقی شد ولی از آن طرف عوارض از طرف انجمن شهر وضع شده است و تنها انجمن شهر است که مرجع وضع این عوارض است و آن انجمن شهر تشخیص داد که آن عوارض متناسبی است چه پیش خواهد آمد چه مرجعی تشخیص میدهد که کوتاهی شده است یا نشده است بنابراین به عقیده بنده بهیچوجه این مطلب صحیح نیست و لایحه که فرمایش جنابعالی صحیح باشد که نظر بر این باشد که وزارت کشور مرجع اتخاذ تصمیم درباره کافی بودن یا کافی نبودن عوارض باشد مرجع اتخاذ تصمیم در این باره که انجمن شهری کوتاهی کرده است یا نکرده است باشد. بعقیده بنده این صحیح نیست بایستی این مطلب روشن بشود کوتاهی کرد یعنی چه؟ آیا نظر وزارت فرهنگ این است که ابتدا يك نرمی تهیه بکنند بگویند طبق این نرم شما عوارضی در نظر بگیرید اگر يك چنین عملی انجام شود و بعد انجمنهای شهر در وضع این عوارض طبق این ملاک و شاخصی که وزارت فرهنگ عرضه داشته است کوتاهی کرد این جا يك ملاک کوتاهی وجود دارد ولی من فکر میکنم که تعیین این نرم و این شاخص از طرف وزارت فرهنگ مجوز قانونی نداشته باشد چون تنها انجمن شهر است که باید وضع عوارض بکند بنده نمیخواهم بدون جهت اعتراض بکنم من فکر میکنم و شاید من درست استنباط نکرده‌ام و اگر مطالب درین جا توضیح داده شود برای بنده روشن شود و رفع ابهام میشود ولی من فکر میکنم چنانچه این ماده چهار و پنج را روشن بنویسیم و این ابهامات را از بین

ببریم و مخصوصاً مسئولیت را روشن کنیم، شاخص عوارض را تعیین بکنیم محققاً کمک خواهد کرد به پیشرفت نظر اصلی ما و محققاً جلوگیری خواهد کرد از اختلافاتی که در آینده ممکن است بین انجمنهای شهر از يك طرف و وزارت فرهنگ و وزارت کشور از طرف دیگر بوجود بیاید این يك مطلب است که بنده تقاضا میکنم که اگر آقایان توضیحاتی دارند درین ماده بفرمایند تا به بنده نظر ایشان چه بوده است و اگر نظری بمنظر ما رسید پیشنهاد میکنم شاید بتوانیم اصلاح کنیم، يك مطلب دیگری که بنده میخواهم بعرض آقایان برسانم راجع به این موضوع به نحوی که از تاریخ اجرای این قانون در مدت حد اکثر شش سال دبستانهای مورد احتیاج این شهر ساخته شود. باز این جا موضوع تشخیص احتیاج يك مطلبی است که روشن نیست تشخیص احتیاج طبق نظر کی آیا این جا انجمن شهر است که تصمیم میگیرد که احتیاجات فرهنگ از نظر ساختمان و غیره و غیره چیست و نظر انجمن شهر کافی است یا وزارت فرهنگ است که درین باره بایستی اخذ تصمیم بکند و ارشاد بکند این يك مطلب روشنی نیست بعقیده بنده بایستی روشن بشود و حداقل در توضیحات جنابعالی آقای وزیر فرهنگ اینجا روشن بشود که در صورت جلسه قید بشود و در صورت جلسات مجلس شورای ملی يك ارزش قانونی دارد ولی مطلب مهمتر از آن این است که اصولاً احتیاج، يك مطلب نظری است يك مطلبی نیست که بگوئیم بطور قطع این تعداد مورد احتیاج است و از این که بگذریم يك مطلب دیگر این است که بواسطه توسعه شهرهایمان مرتباً احتیاجاتمان روزافزون است و وقتی این جا ذکر میکنیم - از تاریخ اجرای این قانون حد اکثر تا شش سال دبستانهای مورد احتیاج آن شهر ساخته شود ممکن است الآن انجمن شهر بیاید عوارضی وضع بکند که این عوارض برای رفع نیازمندیهای فرهنگ آن شهر بوضعی که آن شهر در وضع حاضر است کافی باشد گو این که اخذ تصمیم درین باره بسیار مشکل است چون يك مطلب نظری است و لایحه که این کار را انجمن شهر کرد و تأمین کرد احتیاجات را بایستی در نظر داشت که شهر همیشه بزرگ میشود این اشکالی است که در مورد برق و آب شهرها شهرستانها هم اکنون با آن مواجه هستند بنا بر این بعقیده بنده در این جا ذکر يك حد اکثر مدت نباید صلاح باشد چون شهرها رو توسعه است و هر روز احتیاجات توسعه پیدا میکند و روز افزون است بنابراین شاید صلاح

باشد مدت شش سال را برداریم و بگوئیم از تاریخ اجرای این قانون آن وقت آن جمله را بگوئیم احتیاجات شهر را تأمین بکنند و ذکر شش سال بعقیده بنده صحیح نیست بنده خواستم این مطالب را در اینجا طرح بکنم که شاید مورد توجه آقایان قرار بگیرد و بتوانیم رفع ابهام را بکنیم
لایح رئیس - آقای عمیدی نوری مخالفید؟
عمیدی نوری - بنده مخالفم.
لایح رئیس - اجازه بفرمائید آقای وزیر فرهنگ اجازه خواسته‌اند.

وزیر فرهنگ - بنده خیلی متأسفم که بیانات جناب آقای دکتر رضائی در يك قسمت راجع باین بود که بعضی مطالب در این باره مبهم است ولی در پایان مطالبشان يك پیشنهادی کردند که يك چیزهایی هم که صراحت دارد برداریم مبهم بکنیم اما حساب دبستانهای مورد احتیاج شهر کاملاً مختصر است زیرا که هر شهری را در نظر بگیرید روی جمعیتی که دارد اطفال لازم التعلیم دبستانی در حدود ۱۵ درصد جمعیت است یا شاید حالا در شهرها بمناسبت این که يك عده اطفال در گذشته بمدارسه میرفتند حد اکثر تا ۲۰ درصد باشد بنابراین اگر جمعیت يك شهری بیست هزار نفر باشد برای چهار هزار نفر حد اکثر بایستی دبستان داشته باشیم خیلی حساب روشن است اگر هم برای شهر داربها و انجمنهای شهر روشن نباشد مسا اینرا روشن میکنیم میگوئیم جمعیت شهر بیست هزار نفر است بنا بر این برای چهار هزار نفر آن دبستان باید باشد مدرسی که الان دارید در حال موجود فرض بفرمائید برای دو هزار نفر است بنابراین این برای دو هزار نفر بقیه در ظرف شش سال مدرسه بسازید یعنی در هر سالی تقریباً برای ۳۵۰ نفر شما جادرسرست کنید پس این بهیچ وجه من الوجوه بعقیده بنده ابهامی ندارد و خیلی هم روشن است اگر شش سال را برداریم ابهام پیدا میشود برای اینکه معلوم نیست اینها در ظرف دو سال این کار را بکنند سه سال بکنند یا شش سال، البته يك مطلب هست و آن اینست که این شهری که جمعیتش ۲۰ هزار نفر است ظرف شش سال آینده ممکن است بشود ۲۵ هزار نفر بنده استدعا میکنم موافقت بفرمائید این مدرسه ها درست بشود. حالا اگر يك مدرسه کسر داشت آنرا اجازه میکنیم در سال هفتم میسازیم اشکالی ندارد اما موضوعی که فرمودید راجع باینکه انجمن شهر چه عوارض وضع بکنند بچه تریب باید بکنند بنظر بنده وقتی مسلم شد که يك شهری باید در

هر سالی برای سیصد تا بچه مدرسه بسازد بر آورد ساختمان آن مدرسه را خودش میکند اگر هم احتیاج داشت رئیس فرهنگ هم هدایتش میکند و معلوم میکند در هر سال فرض بفرمائید پنجاه هزار تومان صد هزار تومان اعتبار برای این کار باید تحصیل کند از راه عوارض حالا این عوارض چه باشد بنظر بنده نمیشود پیش بینی کرد زیرا وضع عوارض ارتباط با وضع محل و اقتصاد محل و تجارت محل و صنعت محل دارد و نمیشود يك نظر کلی در این باب اتخاذ کرد بنظر بنده اینرا باید گذاشت بمعده انجمن که بنشیند و به بیند چه عوارضی برای آن شهر مناسب است و آن عوارض را وضع بکنند اما اینکه نوشته شده است اگر انجمن شهر کوتاهی کرد بنده چیزی نمیتوانم پیدا بکنم کلمه کوتاهی خیلی روشن است حالا اگر خوششان میآید بنویسید اگر استنکاف کرد کوتاهی معنایش این است که اگر یکسال گذشت از این قانون و در يك شهری انجمن شهر هیچ کاری نکرد و غفلت کرد در اجرای این قانون البته وزارت کشور که قائم مقام انجمن شهر است این کار را می کند بنده نمیدانم در کلمه کوتاهی کرد چه ابهامی است اگر کلمه اش فارسی قشنگ نیست يك کلمه ملغلق عربی بگذاریم بنده مانعی نمی بینم ولی منظور این است که اگر انجمن شهری این کار را نکرد، این تکلیف قانونی را انجام نداد اگر پنجاه هزار تومان احتیاج را ۴۷ هزار تومان گرفت سال بعد سعی کند ۵۰ هزار تومان را بگیرد این که میفرمائید پیش بینی در قانون بشود جا ندارد در حدود این تناسب بایستی اعتبار آنرا تأمین بکنند برای ساختمان الان بنده برای اطلاع آقایان عرض میکنم در حال حاضر ما صد پنج از درآمد عمومی شهرداری را برای ساختن مدرسه استفاده میکنیم البته در شهرهایی که این درآمد را بطور مستمر داده‌اند مقدار زیادی مدارس ساخته شده است در همین تهران در مدتی که بنده عهده دار خدمت وزارت فرهنگ هستم ۶۵ بنا در همین تهران از این اعتبار صد پنج شهرداری ساختمان کردیم که همه کاشی رویش هست و جناب آقای ابتهاج شاید ملاحظه فرموده باشید برای اینکه يك مدتی از کمک های شهرداری در زمان تصدی ایشان استفاده کردیم بنا های بسیار خوبی است و بقیمت بسیار مناسبی ساخته شده و بالای همه هم کاشی نصب شده که از محل صد پنج شهرداری ساخته شده ولی این کافی نیست در يك تهران که هزارها مدرسه احتیاج دارد در ظرف پنجسال

۶۵ دبستان از اعتبار شهرداری ساخته شود این غیر کافی است ما باید سعی کنیم مردم این شهر که میخواهند بچه‌شان درس بخوانند و تربیت بشوند بک عوارضی بدهند که مدرسه برای ایشان بسازیم و بعقیده بنده بهترین کمکی است که مردم میتوانند بکنند منتهی تا حالا مجوز قانونی نداشته و فقط ۵ درصد از درآمد عمومی شهرداری بوده این است اگر عوارضی وضع کنیم فقط بنام فرهنگ میگیریم و این پول را میدهیم برای بچه‌هایشان دبستان ساخته بشود البته مردم همه برغبت میدهند اینست که بنده استدعا میکنم که این ماده را تصویب فرمائید و بنظر بنده ابهامی ندارد معذالك اگر بعد از اظهاراتی که عرض کردم اشکالاتی بنظر می‌رسد فرمائید.

نایب رئیس - آقای دکتر دادفر

دکتر دادفر - همانطور که جناب آقای وزیر فرهنگ توضیح دادند کشور ما بیک رشته مخارج و هزینه‌هایی احتیاج دارد که مثل آن فردی که تازه وارد زندگی میشود هر قدر درآمد و حقوق داشته باشد این هزینه‌ها دائماً او را در فشار خواهد گذاشت مملکت هم مثل آن فرد است بک مرتبه اگر این هزینه تمام شد آنوقت گشایش بیشتری در امور حاصل خواهد شد و در ظرف دهسال یا بیست سال بک کشور مرفهی خواهیم داشت دلیلش این است ملاحظه فرمائید مملکت ما بک مقدار معین مدرسه لازم دارد که باید ساخته بشود وقتی این ساختمانها انجام شد دیگر بعداً باین نسبت خرج ساختمان نخواهیم داشت به تناسب ازدیاد جمعیت فرضاً در طهران یا فلان شهر یکی دو تا مدرسه لازم باشد در آن سال ساخته میشود مملکت ما بیک میزان معین به تخت و بیمارستان احتیاج دارد و در هر نقطه وقتی بک مرتبه ساخته شد دیگر ما خرج ساختمان بیمارستان نخواهیم کرد و اگر بودجه‌ای برای این قسمت باشد صرف بهداشت و مداوا خواهد شد ما الان نمیتوانیم منتظر باشیم که باین ۵ درصد سهم شهرداری‌ها بتدریج مدرسه ساخته شود و تمام این بناها در ظرف پنجده سال تکمیل بشود چرا؟ دو اشکال دارد اولاً مردم احتیاج ب مدرسه و ساختمان معلم همانطور که آقای وزیر فرهنگ فرمودند که رکن اساسی تعلیمات است دارند ثانیاً اگر ما این مدت را صبر بکنیم با توجه بانواع بناها این بناهایی که بعد از ۲۰ سال میخواهیم بسازیم بنسای ۲۰ سال قبل هم خراب شده و باید بکنی دیگر بسازیم بنا بر این ما مواجه با

بک بناهای خراب و فرسوده که بیست سال قبل ساخته شده خواهیم شد و بالطبع ماهر ساله گرفتار بک نقصان و کمبودی خواهیم شد و ما نمیتوانیم بک برنامه بیست سی ساله برای مدارس داشته باشیم باید در ظرف شش هفت سال بسازیم و تحویل بدهیم که بعد درسی سال پنجاه سال دیگر اگر احتیاج داشتیم تعمیر بشود نه ساختمان، پس اصل این فکری که باید از بک محلی کمکی بشود برای ساختمان مدارس هیچ حرفی درش نیست ولی بنده فقط میخواهم بک مطلب را به آقای وزیر فرهنگ عرض کنم و آن این است که من از این ماده اجرای بک نتایج عالی را باصطلاح انتظار ندارم اگر آقای وزیر فرهنگ میخواستند که این مدارس ساخته شود راه حل این بود که ماده اینطور تنظیم بشود در هر شهر وقتی میزان احتیاجات معلوم شد که بک تعداد مدرسی ساخته بشود مخارج آنرا بانکملی هر شهر بصورت وام در قبال تضمین شهرداری‌ها آن را بصورت وام بدهند که این مدارس تا شش سال ساخته شده و شهرداری مکلف بشود که این وام را در ظرف ۱۵ سال بیست سال پرداخت نماید، اولاً این مخارج عظیمی که نسبت به بودجه بک شهر عظیم است که در شش سال تمام ساختمان مدارس مورد احتیاج بک شهرستان را بسازند بنده با حساب مختصری عرض میکنم فرض فرمائید بک شهری ۴۰ هزار نفر جمعیت دارد تصدیق میفرمائید اگر ۲۰ درصد این محصلین در دبستان باشند بیش از شش هزار نفر باید در مدرسه و در ساختمان باشند برای این شش هزار نفر اگر بطور متوسط دبستان ۶ کلاس در نظر بگیریم پس بطور متوسط برای هر سیصد نفر بک دبستان باید بسازیم اگر این مقدار را در شش سال بسازند برای هر ۱۲۰۰ نفر باید در هر یکسال مدرسه بسازیم و اگر فرض کنیم که برای هر سیصد نفر بک دبستان بسازیم این میشود ۴ باب دبستان فرض فرمائید که حد اقل مخارج هر مدرسه شش کلاس با اطاق مدیر و زمین ورزش و سایر وسائلش چون در بعضی نقاط زمین بحد کافی نیست باید وزارت فرهنگ بخرد فرض فرمائید بطور متوسط ۱۵۰ هزار تومان خرج داشته باشد که این میشود ۶۰۰ هزار تومان برای چهار باب یعنی بطور متوسط ساختمان چهار مدرسه که حالا بنده فرض کردم نصف آن تا بحال ساخته شده خوب این میشود ۳۰۰ هزار تومان کدام شهر ۴۰ هزار نفری میتواند در سال این پول را در عرض ۶ سال بدهد این عوارض فرهنگی را بدهد در حالیکه عوارض

بکشهری که الان ۴۰ هزار نفر جمعیت دارد بهترین شهرها از یکمیلیون تومان نمیتواند تجاوز کند پس باین ترتیب سیصد هزار تومان برای یکسال آنهم در شش سال متوالی مردم شهر چطور بدهند راه حل این بود اعتبار ۰.۵ درصد که شما دارید ما طبق قانون بکنیم ۱۰ درصد ۰.۲ درصد باعتبار آن محل و اجاره محلی که هر سال وزارت فرهنگ میدهد بانک ملی میآید برای هر مدرسه ۱۵۰ هزار تومان وام میدهد در ۱۵ سال و شما از محل ۱۰ درصد و ۲۰ درصد شهرداری و از محل اجاره بهای آن وام را میپردازید و شهرداری آن محل وقتی مکلف شد که ۲۰ درصد عوارض را بفرهنگ محل بدهد شهرداری هم اجازه میدهیم که بجای آن عوارض وضع کند و آنوقت برای جبران نقصانی که شده عوارض وضع خواهد کرد اگر این کار را باین ترتیب کردید یعنی شهرداریها در مقابل بک کار انجام شده واقع شدند و وزارت فرهنگ بایک بودجه پیچ در پیچ مواجه میشود ولی باین ترتیب امیدوارم که در ظرف شش هفت هشت سال این مدارس انشاءالله بمیزان احتیاج در شهرها ساخته شود و شهرداری‌ها مکلف بوضع عوارض بشوند و عوارض بیاید با آن وضع و با آن تشریفات در وزارت کشور و در یکجائی واریز بشود و مدرسه ساخته بشود ممکن است بشود ولی به شش سال نمیرسد آن ۲۰ سال طول دارد آن برنامه عالی را که جنابعالی در نظر دارید که تمام احتیاجات مملکت را تأمین کند و میخواهید در بک مدتی احتیاجات دبستانی خود را در شهرها تأمین بکنید آن عملی نخواهد شد. باین ترتیب با کمال موافقتی که بنده باین لایحه دارم عقیده دارم اینطور که در این ماده در نظر گرفته شده بمقصد نخواهید رسید و بنده نظرم این است که لایحه اینطور تنظیم شود که شهرداریها مکلف باشند بیست درصد از عواید خود را قبل از هر چیز بفرهنگ بدهند برای ساختن دبستان و برای آن بیست درصد عوارض مخصوصی وضع و وصول کنند بنسب عوارض فرهنگی و اداره دارائی هم آن بیست درصد را بفرهنگ بدهند و این کار عادلانه و عملی است. بک مسئله دیگر که این عوارض را چرا مردم در ظرف شش سال بدهند ما همین دیر و تصویب کردیم که بانکملی ۴۰ میلیون تومان بوزارت جنگ وام بدهد در این جا هم بانکملی بدهد محل هم موجود است شهرداری و وزارت دارائی هم تضمین کنند همان کاری که سازمان برنامه کرده است الان تا آخر ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴ و ۴۵ در صد کلیه درآمدهای شهرداری را نقداً طبق چک

میفرستد بسازمان برنامه هیچ طوری هم نشده و تضمین آن را دارائی هم محل میکند و اول هر سال طبق چک بفرهنگ میفرستد و شما هم نقداً گرفته‌اید از بانکملی و مدارستان را در مدت کمی بنا خواهید کرد و در ظرف ۱۵ سال ۲۰ سال این اقساط طویل‌المدت پرداخته شود نه اینکه انجمن شهر مکلف باشد در ظرف شش سال کلیه مخارج ساختمان مدارس مورد احتیاج بک شهری را بپردازد باین ترتیب اگر نظر جنابعالی موافق باشد و اگر آقایان نمایندگان محترم هم نظرشان باین قسمت جلب شود در خارج ممکن است این ماده طوری اصلاح شود که عملی باشد و اینرا از لحاظ موافقت و کمال علاقهای که باین امر مهم حیاتی دارم خدمتتان عرض کردم که بک فرمولی پیدا شود که مدارس شما ساخته شود.

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی: پیشنهاد مینماید مذاکرات در ماده چهار کافی است - فلیکس آقایان نایب رئیس - آقای آقایان.

فلیکس آقایان - عرض کنم بخاتمه دوره وقت زیاد نمانده و بنده بعکس فرمایشات بعضی از همکاران ارجحند این ماده ۴ را بسیار لازم میدانم از این نظر که فرهنگ جزء احتیاجات اولیه هر شهری است دولت تا آن اندازه کافی نمیتواند مخارج را بپردازد بقیه‌اش را باید ساکنین آن شهر بپردازند و حالا چون در نظر است این عوارض خاص برای فرهنگ وضع شود و مردم این عوارض را چون خواهند دانست که بمصرف توسعه فرهنگ میرسد و بمصرف تأمین دبستانها میرسد با میل و رغبت پرداخت میکنند و اینهم که نوشته شده شش سال یعنی بک مدتی معین بشود که در ظرف این مدت حداقل آن دبستانها ساخته بشود وضع عوارض هم در صلاحیت انجمن شهر است و مسلماً در آن نقاط که انجمن شهر نخواهد بود وزارت کشور بقاء مقامی انجمن شهر این کار را خواهد کرد البته آن ایرادی که گرفتید بماده ۵ ایراد وارد نیست اگر آقایان اجازه فرمائید پیشنهادی نسبت بماده ۵ نوشتم که این را اصلاح میکنم برای اینکه تومی پیش نیاید خواستم این تذکر را بدهم به جناب آقای وزیر فرهنگ که چنانچه در ماده ۴ تکلیف شده انجمن شهر بک عوارض خاص فرهنگی وضع کند مطابق قانون شهرداریها خود بخود مجبور خواهد

بود که این کار را بکنند برای اینکه در قانون شهردارها پیش بینی شده که انجمن های شهر مکلفند وظائف قانونی خودشان را انجام بدهند بنابراین یکی از وظایف قانونی انجمن های شهر همین ماده ۴ خواهد بود این ایراد راجع به ماده ۵ است ماده ۴ هیچ ایرادی ندارد و چون وقت گذشته بنده پیشنهاد میکنم که آقایان عنایتی بفرمایند که مذاکرات کافی باشد و بنظر بنده این مدت شش سال بهتر از این است که چیزی نوشته نشود که هیچ انجام نشود.

نایب رئیس - آقای بهبهانی

سیدجعفر بهبهانی - عرض کنم از اینکه تمام مردم حاضرند وضع فرهنگ و امور فرهنگی و ساختمان فرهنگ توسعه پیدا کند و یک پولی بدهند حرفی نیست و با طیب خاطر هم حاضرند این کار را بکنند ولی بنده ایراد روی این ماده است این ماده اصلاً گنگ است و وضعش طوری نیست که بشود بآن صورت قانونی داد برای اینکه انجمن شهر نمیتواند بطور مبهم عوارض وضع کند آخر این عوارض مخصوصی است و باید معلوم باشد چه قدر برای اینکار مخارج لازم است جناب عالی فرض بفرمائید سیصد تا مدرسه بخواهید در تهران بسازید باید مخارج آن را برآورد کنید که من سیصد تا مدرسه میخواهم بسازم سی میلیون تومان خرجش است روی این سی میلیون تومان عوارض وضع میکنید انجمن شهر تهران، شهر تهران که انجمن ندارد وزارت کشور باید یک عوارض شدیدی که در رضایت مردم نیست وضع کند در صورتیکه آن شخص پولدار حاضر بود این عوارض را بدهد ولی اشخاصی که فقیر هستند نمیتوانند آن عوارض را بدهند و بآن اشخاص تحمیل میشود اشخاصی که بتوانند بدهند مستثنی میشوند و این تبعیض برای وزارت فرهنگ خوب نیست بنده عقیده ام این است که روی این ماده اجازه بفرمائید صحبت بشود و یک پیشنهادی داده بشود که وضع آن روشن بشود و معلوم بشود که در چه محلی عوارض وضع بشود، جناب عالی که نمیتوانید در تمام شهر ها اظهارت کنید، ممکن است یک عوارض بر خلاف مقررات مردم آنجا تحمیل بکنند و بگویند که چون فرهنگی است باید بپردازند و این خودش لطمه بکار فرهنگ میزند بنده عقیده ام این است که اجازه بفرمائید روی این ماده صحبت بشود برای اینکه عوارضی که برای اینکار خیر است و مردم هم با طیب خاطر حاضرند عوارض فرهنگی را

بپردازند باینک وضع مشخص باشد که تحمیل بیک عده ای نشود و یک اشخاصی بتوانند این عوارض را بپردازند.
نایب رئیس - آقای دولت آبادی.

دولت آبادی - نکته ای که در مخالفت کفایت مذاکرات مورد توجه جناب آقای بهبهانی و جناب آقای عمیدی نوری قرار گرفته و نظر داده اند جای خودش صحیح است آن عیب مبهم بودن را دارد ولی اگر بخواهیم وقت را صرف کنیم که فرمولهای مختلف پیدا کنیم برای حل این مشکل خصوصاً این تقیصه ای که من عرض میکنم اساسی و شاید خود جناب آقای وزیر فرهنگ هم منکر این نباشند که نمیتوانند بگویند برای این کار چه بودجه ای لازم داریم البته امروز مردم اقبال فوق العاده بفرهنگ دارند حاجت به پیشرفت فرهنگ روز افزون است اما من فکر نمیکنم که یک احصائیه دقیقی الان وزارت فرهنگ داشته باشد که بگوید من برای شهر اصفهان فرضاً احتیاج بدویست دبستان دارم و هر دبستان چه قدر خرجش است بنا بر این این مدت شش سال که گذاشته شده است اصل این اندیشه است که بایستی شهرداری بفکر تأمین مخارج فرهنگ باشد و خوشبختانه شالوده اساسی دارد زیرا از محل ۵ درصد بنده خودم دیدم و ناظر بودم که در اصفهان اینبه بسیار اساسی برای دبستان ساخته شده و مردم هم اقبال کردند استقبال کردند کمک کردند اصل این اندیشه را باید با این قانون تصویب کرد و چون مدت شش سال دارد اگر نواقصی داشت آقای وزیر فرهنگ میتوانند در دوره آینده لایحه ای بیاورند که تکمیل کنند، الان نمیتوانیم بگوئیم که چه قدر حاجت دارند، در سال آینده بر تعداد داوطلبان تحصیل صد هزار نفر صد و پنجاه هزار نفر اضافه میشود اگر بخواهیم زیاد در این ماده دقت کنیم با انداختن اطلاعات کافی بصورت بهتری درخواهد آمد بنا بر این من استدعا میکنم که آقایان کمک بفرمایند که این کار تمام گردد و آقای وزیر فرهنگ هم سعی بکنند که صورتی از احتیاجات خودشان تهیه بکنند و در مجلس آینده بیاورند.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد کفایت مذاکرات آقایانی که باین پیشنهاد موافقت میفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد، آقای عمیدی نوری - عمیلی نوری - بنده یک اشکال قانونی یعنی اصولی نسبت بخود این ماده دارم خواستم اینرا مطرح بکنم و آن اشکال بنده اینست که آیا میتوانیم مقامی که نماینده ملت است

نماینده مردم است و در حدود قانون برای اتخاذ تصمیم آزاد است در رأی مکلفش بکنیم یا مامایتوانیم بگوئیم مجلس شورای ملی مکلف است؛ بگوید اینقدر مالیات بگیرد خوب اگر نتوانستیم بگوئیم مجلس شورای ملی مکلف است صد درصد از مردم مالیات بگیرد، در هیچ یک از قوانین اساسی هیچ ملتی چنین چیزی نیست انجمن شهر هم همینطور است انجمن شهر وضع عوارض میکند مثل مجلس شورای ملی که وضع مالیات میکند منتخب مردم است آیا ما میتوانیم انجمن شهری که منتخب مردم است و آزاد است در اتخاذ تصمیم و تعیین عوارض ما او را مکلف بکنیم بموجب قانون که تو باید فلان عوارض را وضع کنی بنده خیال میکنم در اصل این را باید یک قدری مطالعه کرد و صحبت کرد به بینیم این کار را میشود کرد یا نه باید تأمل کرد باید گفت نمیتواند، ما آمدیم برای قوه مجریه که مأمور امر قوه مقننه است امر تکلیف را برداشتم گفتیم مجاز است و اتفاقاً در لایحه فرهنگی همه مجاز است را قبول دارند آنها هم در امری که تا حدی تکلیفی بود برای قوه مجریه حالا شما در امری که برای یکی از شاخه های قوه مقننه است تکلیف بخواهید قائل شوید آنها هم تکلیف برای وظیفه اختصاصی آن که مکلف است چنین عوارضی وضع بکنند، بنده معتقدم که ما نمیتوانیم این کار را بکنیم ولی میتوانیم بگوئیم در این عوارضی که انجمن شهر وضع میکند سهمش چه جور باشد چه جور وضع کند ۱۰ درصد بفرهنگ بدهید ۱۰ درصد به بهداشت بدهید ۴۰ درصد برای عمران شهر بدهید ۲۰ درصد پرسنلی اینها را میتوانیم بگوئیم اینرا میتوانیم از حیث میزان بگوئیم که وقتی این عوارض را وضع کردند تقسیم آن اینجوری میشود همانطور که جناب آقای بهبهانی فرمودند اگر انجمن شهر یک شهری آمد و یک چنین عوارضی را وضع کرد و مخالف نظر مردم بود مردم میتوانند انجمن شهر دیگری انتخاب بکنند و اعتراض بکنند که ما در مقام تکمیل دموکراسی خودمان هستیم میل داریم کار مردم را بدهیم بدست مردم و بنا بر این باید آزادیهای طبیعی مردم را حفظ کنیم نه اینکه آزادیهای طبیعی مردم را محدود بکنیم و بصورت تکلیف و اجبار و الزام در آوریم برای امر خیر در حالیکه آن امر خیر را میشود از راه دیگری انجام داد یعنی بنده معتقدم بجای اینکه ۵ درصد سهم فرهنگ را از صد درصد در آمد شهر ها قرار داهیم اینرا ده درصدش بکنیم که با این ده درصد دبستانهای هر شهری ساخته بشود

این وجوه اول اختصاص پیدا میکند برای ساختمان دبستانها و تکمیل آن و عملی هم هست ولی چطور ممکن است همینطور بطور کلی بگوئیم انجمن های شهر مکلفند مبلغی را بعنوان عوارض فرهنگی وضع بکنند که تا شش سال بتوانند دبستانها را درست بکنند و میزان دبستانهایی که برای هر شهر مورد احتیاج است اول بایستی وزارت فرهنگ را مکلف کرد میزان احتیاج برای دبستان را در هر شهری تعیین بکنند اینرا که انجمن شهر از سهم فرهنگی خودش تعیین کرد این اشکالی ندارد سهم را ببریم بالا و بگوئیم از این سه بعد عوارض بجای پنج درصد هشت درصد باشد و این ۸ درصد را اختصاص بدهید برای ساختمان دبستانها حالا برنامه ای دارید برای ده سال که ساخته شود در لایحه شش سال مرقوم فرموده اند بنظر من در شش سال نمیتوانید اینکار را انجام بدهید برای اینکه در قسمت تربیت معلم هم وزارت فرهنگ نمیتواند در این مدت اینکار را بکند بنده معتقدم که برای ساختمان مدارس خود آقای وزیر فرهنگ بیایند اینجا بفرمایند آیا میتوانند در طرف شش سال اینکار را بکنند یا نه اگر نتوانستند چه بهتر بنده هم موافقم که همان شش سال را قبول کنیم اما انجمن شهر بداند که سهم فرهنگی را که اضافه کرد کافی هست یا نیست اگر کافی نبود جناب آقای وزیر فرهنگ میتواند باز هم اختیار دارد انجمن شهر یا از سایر سهام باین اضافه کند یا اگر مقتضی و مصلحت دانست عوارض جدیدی وضع کند خلاصه اینکه ما انجمن شهری که یک مقام منتخب مردم است نمیتوانیم مکلفش بکنیم باینکه فلان جور باید رأی بدهی بعد هم نمیتوانیم ضمان اجرایی برای او قائل بشویم که اگر این کار را نکرد وزارت کشور انجام بدهد اصلاً وزارت کشور چه معنی دارد هیچ جای دنیا وزارت کشور تأثیری در کار انجمن شهر ندارد وزارت کشور دخالت ندارد این را ما اینجا قائل شدیم برای اینکه هی پشت سر هم انجمن های شهر را منحل بکنیم و همی شهر دار انتصابی تعیین بکنیم بفرستیم آنها و در اختیار وزارت کشور بگذاریم جناب آقای دکتر مهران الان که این لایحه انجمن های شهر مطرح است دیر و در کمیسیون مطرح بود این نظر جزء پیشنهادات بنده است که هر وقت وزارت کشور بدلا بلی انحلال انجمن شهر را تقاضا کرد گفتیم برود شورای دولت رسیدگی بکنند اگر او رأی داد که این انجمن شهر منحل بشود تازه مکلف است که ضمن اعلام انحلال انجمن شهر دستور انتخابات

مجدد انجمن شهر را هم بدهد بنابراین بالا بجه انجمن های شهری که الان مطرح است و بایستی سعی کنیم که روح دمکراسی در آن باشد دیگر وزارت کشور نمی ماند که قائم مقام انجمن شهر باشد و نازه وزارت کشور وقتی قائم مقام است که انجمن شهر نباشد شما در ماده پنج میگویند «اگر کوتاهی کرد» یعنی انجمنی هست و وجود دارد در این صورت وزارت کشور بقاء مقامی او چه حقی دارد مادام که انجمن شهر هست عوارض وضع کند؟ آخر ما یک شرایطی باصطلاح حقوقی داریم که هر شرط مخالف اقتضای اساس عقد باشد باطل است هر رأی هر تصمیمی که مخالف مقتضای اساس و فلسفه وجودی یک مؤسسه ای بود باطل است همان طوریکه ما نمیتوانیم مجلس شورای ملی وقوه مقننه را مکلف بکنیم فلان قانون را وضع بکن و اگر وضع نکردی دولت وضع خواهد کرد بنده میگویم عین این عبارت را بردارید بجای انجمن شهر مجلس شورای ملی بگذارید و به بینید چقدر خنده آور است اگر بگوئیم مجلس شورای ملی مکلف است فلان مالیات را وضع بکند و اگر آن مالیات را وضع نکرد دولت بجای او قانون وضع میکند همانطور که این حرف بنظر من عجیب و غریب میاید انجمن شهر هم منتخب مردم است عوارض هم یک نوع مالیاتی است مالیات شهری است برای مصرف مردم شهر بنابراین بنده اساساً ایراد اصولی به این طرز تنظیم ماده چهار و پنج دارم و معتقدم برخلاف اصل و بر خلاف روح دمکراسی است که ما بجای آن روح اینجا نهشته ایم و داریم قانون وضع میکنیم بر این اساس است که بنده پیشنهادی دارم که مشکل را رفع میکند و طرز فکر بنده این است که اول بایستی وزارت فرهنگ احتیاجات دبستانی هر شهری را اعلام بکند بعد انجمن شهر سهم فرهنگی را هم اضافه بکند یعنی میتواند اضافه بکند همین جا معلوم بکنید آن که اضافه شد اختصاص پیدا بکند برای ساختمان دبستانهای مربوط بآن شهر در مدت معین شش سال هشت سال یا ده سال اگر آن درآمد مناسب نبود و کم بود انجمن شهر مجاز باشد که در سهام دیگر تغییری بدهد مثلاً از عمران شهر چون آنها عمران شهر است ساختمان یک دبستان عمران شهر است از آن سهم عمران شهر کم بود آن را بدهد تا جبران بشود اگر هم کم آمد بر حسب مصلحت خودش مجاز است و میتواند عوارض دیگری وضع بکند در اینصورت میتوانیم هم این احتیاج فرهنگی خودمان را رفع بکنیم و هم این اصل خلاف

قاعدهای که اینجا در نظر گرفته شده است از بین ببریم و هم رعایت اصول را کرده باشیم این فکر بنده است.

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ بفرمائید.

وزیر فرهنگ - عرض کنم که ما در مقابل یک تقاضائی هستیم از طرف مردم که همه میخواهند بچه شان حد اقل معلومات را که در همه جای دنیا باطفال میاموزند اینها فرا بگیرند و این به عقیده بنده آن دمکراسی است که آقای عمیدی نوری میفرمایند که ما باید پایه و اساس این را محکم بکنیم راهش همین است که این مردم را بحقوق خودشان آشنا بکنیم صاحب معلومات و فضائل بکنیم تا پایه و ارکان دمکراسی در مملکتمان برقرار بشود ما آقا باید مدارس این مملکت را بسازیم دستاها را بنا بکنیم نه تنها در این مملکت در هیچ کجای دنیا دولت چنین خرجی را بدهد نکرده است بلکه اینکار در همه جای دنیا بدهد خود مردم است و ما هم میخواهیم اینکار را شروع بکنیم اینکه جناب آقای دولت آبادی فرمودند آمار و اطلاعاتی در دست نیست کاملاً در دست است و بنده هم حاضر هستم بیاورم در جلسه آینده در حضور آقایان بخوانم که در هر شهر ما الان در حال حاضر چقدر اطفال لازم التعلیم داریم و چند بچه مدرسه میروند و چند ساختمان دولتی هست چند ساختمان اجاره ای هست بنابراین، این آمار و اطلاعات هست اینکه آقای عمیدی نوری میفرمایند که در این لایحه این تکلیف را بعهده وزارت فرهنگ بگذاریم بنده قبول میکنم در اول همین ماده بگذارید که وزارت فرهنگ احتیاجات دبستان را در هر یک از شهرها تعیین بکند و به انجمن های شهر هم ابلاغ بکند بنده این را آماده هستم و در ظرف یک مدت بسیار کوتاهی تهیه خواهم کرد بنا بر این در این قسمت هیچ ابهامی در بین نخواهد بود اما اینکه میفرمایند انجمن شهر بیاید این پنج در صدی که اختصاص داده است قانون برای ساختمان مدرسه این را بکند هشت در صد یا ده درصد یا پنجاه در صد به عقیده بنده درست نیست زیرا میشود مردم گفت شما بیائید صد تومان عوارض بدهید برای این که ما سه تومان را صرف فرهنگ بکنیم آنها نمیدهند میگویند آن ۹۷ تومان را میخواهید چه بکنید ما میخواهیم یک عوارض مخصوص بفرهنگ باشد که مردم به طیب خاطر حاضرند بپردازند برای تربیت بچه هایشان آن را بگیریم نمیخواهیم پول بنام عوارض از مردم بگیریم به مصرف پرسنل و حقوق یک عده

پشت میز اشین برسانیم جناب عالی این پیشنهادی که میفرمائید که این صدی پنج را بکنیم صدی هشت علاوه بر اینکه منظور ما را تأمین نمیکند یک تحمیلی هم بمردم است برای اینکه یک پولی را بدهند که سه درصدش صرف فرهنگ بشود و ۹۷ درصد آن میدادم چه بشود این عملی است که شده چندین سال است که این عمل شده است مدارس هم در این کشور از محل عوارض مخصوص فرهنگ بنا شده است خوب چرا متوقف شد برای اینکه در قانون انجمن شهر که چندی قبل به تصویب رسید بدون توجه باین نکته یک ماده ای گذاشتند که عوارض شهر و درآمدهای شهر باین ترتیب تقسیم میشود و بعد هم نوشته شده است که بهیچ وجه حق ندارد در آینده انجمن های شهر عوارض مخصوصی برای مصارف مخصوصی وضع بکنند بنابراین دیگر جلوش را گرفتند در صورتیکه مردم حاضر بودند که پول بدهند و پول میدادند بنام عوارض فرهنگ بموجب قانون تعلیمات اجباری این قانون که وارد بر آن شد بدون اینکه واقعاً توجهی در این قسمت بشود یک همچو قانونی به تصویب رسید و بعد هم این عوارض متوقف شد و از خود بنده در چندین شهرستان مردم مؤاخذه میکردند در خر شهر مردم، تجار و اصناف آمده بودند پیش بنده و می گفتند ما این عوارض خرما را که میدادیم برای ساختن مدرسه بوده و تا آن مدرسه هایمان ساخته شود این را حاضریم بدهیم کم رنگ از ما نمیگیرد چرا نمیگیرد برای اینکه آن قانونی که عوارض مخصوصی برای مصارف مخصوصی وضع میکنند این قانون وارد به قانون تعلیمات اجباری شد و مانع انجام اینکار شد حالا ما این را پیش بینی کردیم این خواست مردم است مردم این را میخواهند ما که در شهرها میرویم وقتی آقا همه مردم این تقاضا را از ما داشتند این قانون را برای این آوردیم و از آقایان استدعا میکنم بر خلاف تمایل مردم نظری نفرمائید بگذارید یک کاری که باید بشود با کمک مردم بشود این پیشنهادی هم که آقای دکتر دادفر فرمودند که بانک ملی بیاید قرض بدهد بشهر داری باعتبار فلان این هم صحیح نیست به عقیده بنده بهمان دلایلی که خودشان بیان کردند که این خرج خرج زیادی است ما بانک ملی را نباید مکلف کنیم که بیاید سرمایه های مردم را در امر ساختمانی صرف بکند که اسباب انفلاسیون بشود اسباب این بشود که بعدها شاید شهر داری نتواند قروض را بدهد بمقیده بنده بهترین طریق همین است

که ما از مردم پول بگیریم و خرج اطفال خودشان بکنیم و ضمناً بنده عرض کردم تنها تربیت اطفال با ساختمان مدرسه تأمین نمیشود هنوز هم برای دولت يك تكلیف های دیگری هست برای اداره مدارس و پرداخت حقوق معلم و تأمین سایر مخارج مدرسه در حال حاضر و با پولی که داریم بتدریج این بنا ها ساخته میشود و آن روزی که بنا های این کشور تأمین شد ما این عوارض را صرف اداره این مدارس میکنیم بنده استدعا می کنم یک موضوعی که درباره اش ما تجربه کرده ایم و استقبال مردم را هم بخوبی دریافته ایم این موضوع را بهمین نحو تصویب بفرمائید ولی اگر برای تعداد مدرسه مورد احتیاج هر پیشنهادی لازم بدانید بنده آن پیشنهاد را قبول میکنم پیشنهاد بفرمائید که در اول همین ماده ذکر بشود که وزارت فرهنگ ساختمان مورد احتیاج دبستانهای هر شهر را معلوم میکند و با انجمن هر شهر اطلاع میدهد و آنوقت انجمن هر شهر این اقدامات را انجام بدهد.

عمیدی نوری - در عرایض بنده تحریف شده اجازه بفرمائید طبق ماده ۸۲ نظامنامه عرایضی بکنم

نایب رئیس - آقای معاون نخست وزیر

دکتر کیان - جناب آقای عمیدی نوری اگر توجه بفرمائید بنده فقط خواستم جواب يك قسمت از فرمایشات ایشان را بدهم که فرمودند این برخلاف اصل است که يك همچو تکلیفی برای انجمن ها بگذارید خواستم این را به عرضشان برسانم که در تمام کشورهای راقیه این موضوع فرهنگ ابتدائی جزء وظایف خود مردم و سازمانهای محلی است و منجمله فرض بفرمائید در قانون انجمن های محلی شهر داریهای فرانسه که تاریخش آنچه بنده بخاطر هست پنجم آوریل ۱۸۸۴ است در آنجا تأمین فرهنگ ابتدائی را جزء وظایف واحدهای محلی گذاشته و از طرفی يك ماده هم در آن قانون هست در صورتیکه واحد محلی خودش یعنی انجمن شهر و انجمن محل این را در بودجه خودش تأمین نکند و منظور نکرد دولت حق دارد که دوفیس اینکار را بکنند یعنی پروفیه تعیین بکند و وزارت کشور به قائم مقامی همین طور که این جا گفته شده است انجام بدهد بنابراین این اصل است که اگر انجمن های محلی اینکار را نکردند دولت و اساتذدارها و وزارت کشور اینکار را میکنند و آنوقت باید انجمن ها اختیار داشته باشند عوارض هم برای اینکار وضع بکنند نه اینکه صدی صد از عوارضشان را بدهند شما

آقایان بخوبی میدانید که عوارض فعلی انجمن های شهر را بريك مبنا و اصولی پرداخت میکنند و نسبت به يك اقلام محدودی که این اقلام فعالیت به خارج عادی شهر داریهای ایران باستثنای چند جای معدوم مثل خرمشهر و بندرپهلوی جاهائی که از صادرات و واردات استفاده میکنند کافی نیست و انجمن های شهر هم فعلاً با قانون فعلی شهر داریها اختیاری برای وضع عوارض خیلی زیادی ندارند اینجا است که شما بموجب این قانون با آنها هم اختیار وضع عوارض را میدهید هم مکلف میکنید که عوارض جدید را فقط بمصرف فرهنگ برسانند مردم هم با طوع و رغبت بیشتری میدهند و بنده میخواهم بگویم اینکه مصر بودم میخواستم عرض کنم که این قانون مترقی ترین قانونی است که در این دوره از نظر اصلاحات مملکتی و اصلاحات فرهنگی و اجتماعی آمده است و موضوعی است که در تمام دنیا و در ممالک مترقی نظیرش مشاهده میشود و شایسته شأن مخصوصاً این مجلس اصلاح طلب این دوره است که در این مورد هر چه زودتر واقماً با مساعدت و موافقت خودش ثابت بکند که همان مجلس مترقی است که واقماً در جامعه ایران انتظارش میرفت و این یکی از بزرگترین کارها است و در ردیف اصلاحاتی است که وضع کردید و اگر میخواهید در حدود اختیارات انجمن های شهر و انجمن های ده اختیارانش را زیادتر بکنید برای وضع عوارض مخصوص، همان عوارض جدید را برای امور فرهنگی قائل بشوید (احسن)

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری بفرمائید در آن مورد که تحریف شده توضیح بفرمائید.

عمیلی نوری - جناب آقای وزیر فرهنگ بعضی بنده راجع بموضوع عوارض توجهی فرمودند اینطور تصور فرمودند که عرض کردم که وضع عوارض حذف شود و شهر داریها را هم منع از عوارض کردم اینطور نیست مادر قانون شهر داریها که هنوز آن قانون شهر داری بجائی نرسیده این قانون شهر داری بصورت اجرای موقت در جریان اجرائی است و از لوايح مخصوصی است که در موقع خاصی داده شده است و الا آن هم در کمیسیون کشور است در آنجا سهم معلوم شده برای هر خرجی یعنی از مجموع عوارضی که از درآمد شهر داری بدست میآید فلانقدر سهم فرهنگ فلانقدر سهم بهداشت فلانقدر هم سهم عمران و پرسنل ما نگفته ایم که مردم عوارض فرهنگی بدهند که خرج پرسنلی بکنند بلکه برعکس بنده اعتقاد دارم که پنج در صد سهم فرهنگ را

که الا آن عمل میکنند شاید يك قسمتش صرف پرسنلی میشود (وزیر فرهنگ - قانون منع کرده يك دینارش صرف پرسنلی نمیشود) امیدواریم که اینطور عمل بشود و بنده پیشنهادم این است که سهم فرهنگ از پنج در صد بالا برود و هشت در صد بشود و بموجب این قانون تمامش همینطور که فرمودید اختصاص پیدا بکند بساختن این دبستانها که این نظر مترقی که آقای دکتر کیان فرمودند عملی بشود بنا بر این مانظر بسیار صحیحی داریم که فرهنگ جلو برود ولی معتقد هستیم همانطوری که این مملکت فرهنگ لازم دارد در مملکت باید ما اصول قانون اساسی و سایر قوانین را محترم بشماریم و باید بموازات هم پیش برود بحثی که جناب آقای دکتر کیان فرمودند البته در کشورهای مترقی که مردم امور خودشان را خودشان اداره میکنند اصلاً استاندار و شهردار و وزارت کشورش اثر ندارد آن که شما فرمودید ادارات محلی که شهر داری تمام اینکارها را میکند پلیسش، قضاوتش، بهداشتش و فرهنگش با خودش است اما هیچ قانونی نمیگوید مکلف است انجمن این را وضع بکند بنده میگویم مکلف را بردارید بگوئیم انجمن های شهر مجازند آنوقت درست میشود اعتراض اصولی من راجع به تکلیف است به قوه مقننه یا شاخه های قوه مقننه با آنها نمیشود تکلیف کرد که فلان کار را بکن فلان قانون را وضع بکن بصورت قانون عادی بنده نمیتوانم چنین تکلیفی بکنم يك قانون عادی نمیتواند این کار را بکند (مخبر طباطبائی - شما حکم میکنید) اینجا رئیس دانشکده حقوق نایب رئیس مجلس شورای ملی است مجلس را اداره میکند ایشان قضاوت بکنند که میشود به مجلس شورای ملی گفت مکلفی فلان قانون را وضع بکنی و اگر نکردی من وضع میکنم انجمن شهر هم همین است منتخب مردم است این عوارضی که انجمن شهر وضع میکند بجای قانون و بجای مالیات وضع میکند نمیشود گفت که او مکلفی این را وضع کنی اگر نکردی فلانطور میشود و فلان دستگاه بجای تو وضع میکنند عرض بنده این بود و الا کسی مخالف این نیست که فرهنگ مملکت ما دبستان داشته باشد دبستان بسازید اصلاً شما جناب آقای وزیر فرهنگ يك کاری بکنید که همانطور که عوارض خاص فرهنگی در سابق وجود داشت يك ماده ای بیاورید بعنوان عوارض فرهنگی و همان چیزهایی که فرمودید صحیح است در بنادر يك عوارض خاص فرهنگی درسی چهل سال پیش

میگرفتند و اختصاص داشت به فرهنگ بیاید يك مالیات فرهنگی يك عوارض فرهنگی روی کل درآمد مملکت بگیرد این صحیح است کسی هم مخالف نیست اما برای انجمن شهر وقتی رفتید روی عوارض ناچارید تابع مقررات و اصولی بشوید بیاید عوارض وضع کنید بگوئید مملکت احتیاج بمدرسه دارد بگوئید که مالیات وضع میکنیم هر کسی که مالیات میدهد ده يك هم برای شهر داری بدهد يك ده يك هم برای فرهنگ بدهد الان مالیاتی که از بازرگانان میگیرند يك ده يك برای اطاق بازرگانی میگیرند بفرمائید يك در صد برای فرهنگ بدهید همه موافق هستند همانطور که اطاق بازرگانی از مالیات يك سهم دارد بگوئید يك در صد دو در صد هم برای ساختمان دبستان بدهید اینها کار های اصولی و مهمی است اما این مطلب باین شکل که این را بیاورید جزء عوارض شهر در صورتیکه این شهرهایی که در مملکت دارید اینها بنیه اداره کردن خودشان را ندارند الان ما در کشور شهرهایی را داریم که خودش خودش را نمیتواند اداره کند یعنی شهر داریش سر و صورتی ندارد از يك عواید اتفاقی فقط استفاده میکند مثلاً الان در مازندران ما ده پانزده شهر داری داریم که اینها فقط اتکانشان بیشتر از عوارض ذغال و چوب است چطور از همین يك رقم میخواهید يك پولی بگیرید که ده تا دبستان بسازید در صورتیکه این وجه کافی نیست که شهر داری يك اطاق درست بکند و بتواند کار خودش را اداره بکند از کجا بیاورند يك ماده وضع کنید به کل مالیاتهایی که در این مملکت داده میشود يك در صد اضافه بشود آن را بدهیم بفرهنگ این قانون هم اثر دارد و هم عمومی است اما باین شکل و باین کیفیت که خلاف اصول است درست نیست.

نایب رئیس - آقای آقایان.

آقایان - بنده عرضی ندارم.

نایب رئیس - آقای بزرگ ابراهیمی

بزرگ ابراهیمی - بنده قبلاً يك استفتائی از علمای حقوق میکنم (پرفسور اعلم - این حرفها چیست ؟) اجازه بفرمائید آقای دکتر بنده و شما در این مورد تخصصی نداریم بنده سربازم و شما طبیب اول از جناب آقای دکتر عمید میپرسم میخواهم به بینم اصلاً جناب آقای عمیدی نوری شما انجمن شهر را قوه مقننه میدانید یا مجریه (فضالی - قوه مجریه که نیست) جناب عالی هم مثل اینک

از حقوق بی بهره اید بنده معتقدم مقننه نیست مجریه است عرض کنم چون بعضی اوقات در بعضی از کتبی که در مواقع بیکاری مطالعه کرده ام اینطور احساس میکنم که قوه مقننه منحصرأ دو مجلس است و مقام سلطنت و قوه مجریه دولت است و ایادی زیر دست دولت است و شهر داری و روی همین اصل هم قدرت انجمن شهر در موقع انحلال یا عدم وجود به وزارت کشور داده شده و آن کسانی که این را تصویب کرده اند روی آن مطالعه کرده اند بنده تعجب میکنم که هر وقت يك لایحه مفیدی میآید رویش خیلی بحث میکنیم این يك مسئله است که با فرهنگ و با بهداشت مملکت ما ارتباط مستقیم دارد این بچه ها و جوانهایی که باید در يك اطاق درس بخوانند آن محل باید روی اصول صحیحی باشد اگر ما بیائیم روی این بحث بکنیم به عقیده بنده این کار عادلانه ای نیست امروز دولت میگوید انجمن شهری که عضو من است یعنی از دستگاه مجریه است منتهی بيك ریخت دیگری انتخاب شده اگر از طرف قوه مقننه باو بگویند مکلفی اینکار را بکنی این اشکال ندارد این یکی قسمت دوم جناب آقای بهبهانی ایراد فرمودند که ممکن است عوارض غلطی گذاشته شود که مردم راضی نباشند این قربان همه جا صدق دارد و اگر کسانی که در رأس کارند درست فکر کردند، قسم بخدا خوب میشود اگر هم بد کردند ما هر چه روی این بحث بکنیم نتیجه نخواهیم گرفت پس این کار را بگذارید به عهده آن کسانی که بعداً میآیند روی اینکار ها خدا بهشان وجدان بدهد درست بکنند یکی هم جناب آقای دکتر دادفر همکار عزیزم فرمودند از بانک ملی قرض بکنیم و بسازیم با فقر بنا و کار گر ما باید در هر ساختمانی اصول تدریج قائل بشویم من در زمان طرح لایحه سازمان برنامه که جناب آقای علاء آوردند اینجا در همین مجلس عرض کردم که با این سازمان کل و کشاد که شما شروع کردید ما به کریز پول و کار گر بر میخوریم الان هر دو را متوجه هستیم اگر بخوایم تند و تند کار بکنیم نمیتوانیم از عهده بر آئیم به عقیده بنده این بهترین ماده است آخر وقت است بفرمائید رأی بدهیم و تمامش کنیم.

نایب رئیس - چون دیگر کسی اجازه صحبت نخواسته پیشنهادات قرائت میشود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد مینمایم ماده ۴ اینطور اصلاح شود :
 ماده ۴ - تعداد ساختمان دبستانهای هر شهر را وزارت فرهنگ بمتناسب جمعیت آن شهر تعیین مینماید و سهم عوائد حاصله از درآمد شهر داریهای هر شهر از سهم فرهنگ اختصاص بساختن دبستانهای مزبور میباشد و بهمان نحو که در قانون نظارت مصرف سهمیه فرهنگ از درآمد شهر داریها مقرر گردیده به مصرف ساختمان دبستان و تهیه اثاثیه و لوازم آن میرسد .

تبریز - در شهرهایی که سهم فرهنگ کافی برای ساختمان های مزبور نباشد برای تکافوی ساختمانهای مزبور انجمن شهر میتواند از سهم اختصاصی عمران شهر و با وضع عوارض دیگری بر آن بیفزاید . عمیدی نوری

نایب رئیس - من باب تذکر عرض میکنم در پیشنهادات پیش از پنج دقیقه نمیشود صحبت کرد آقای عمیدی نوری بفرمائید .

عمیدی نوری - پیشنهاد بنده دنبال توضیحاتی بود که بعرض رساندم قسمت اولش مورد قبول جناب آقای وزیر فرهنگ است که تعداد دبستانهای هر شهر را به تناسب جمعیت آن شهر وزارت فرهنگ تعیین میکنند اول این معلوم میشود تا بعد به بیستم چه بکنیم بعدش چه جور ساخته بشود و سهم عواید حاصله از درآمد شهر داریهای هر شهر و سهم فرهنگ پنج درصد یا هشت درصد اختصاص بساختن دبستانهای مزبور باید و بهمان نحو که در قانون نظارت مصرف سهمیه فرهنگ هست مصرف بشود این دیگر عین عبارت ماده است بعد آمدیم در بعضی جاها کم شد گفتیم در شهرهایی که سهم مزبور کافی نباشد برای ساختمان انجمن بتواند از سایر سهام آن اختصاص بدهد و یا اگر نقصی داشت میتواند عوارض جدید وضع بکند خلاصه اینکه اختیار را بدست انجمن گذاشتیم که خودش اولاً بداند میزان احتیاجی که بهش اعلام کردند چقدر است خرجش چقدر است حساب پنج درصدش را داشته باشد اگر کسری آورد از سایر سهام میتواند این را تأمین بکند اگر هم نتوانست عوارض جدیدی مقتضی داشت وضع کند باین کیفیت منظور وزارت فرهنگ تأمین است و این دبستانها ساخته میشود از آنطرف هم این ترتیبی که پیشنهاد شده عملی است همینطور که گفته شد این ماده به این کیفیتی که نوشته شده بعد از اینکه تصویب بشود هیچ جنبه اجرایی ندارد و به نتیجه هم نخواهد رسید که در ظرف شش سال حساب کنید و عوارض

وضع کنید بساین کیفیت بنظر بنده نظر وزارت فرهنگ تأمین است و این تکلیف هم که خلاف اصل است بعقیده من از بین میرود خود انجمن هم که منتخب شهر است و البته همانطوری که فرمودند مردم شهر علاقه دارند دبستانهای خودشان را بسازند و حاضر میشوند با انجمن شهر خودشان همکاری بکنند وقتی مقتضی هم دانستند عوارض جدیدی هم باین نام وضع خواهند کرد .

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ .
 وزیر فرهنگ - بنده باینک جزء این پیشنهاد که تعیین احتیاجات هر شهر از حیث دبستان باشد که در قانون بگذارند که از طرف وزارت فرهنگ معین بشود موافق هستم ولی با قسمت های دیگرش موافق نیستم . آن قسمت که فرمودند صدی پنج صرف ساختمان دبستان باشد قانون است یعنی قانون دارد خودش که صدی پنج منحصر صرف ساختمان دبستان میشود و برخلاف آنچه فرمودند چون اغلب مطالبی میفرمایند که بدون تحقیق قبلی است که از این صدی پنج معلوم نیست چقدر خرج پرسنل میشود عرض میکنم اگر قانون مخصوص خودش را خوانده بودید در آنجا قید شده است که دیناری از این پول صرف حقوق و پاداش و خرج سفر و فوق العاده و این قبیل چیزها نمیشود و تمامش منحصر صرف ساختن دبستان میشود . اگر غیر از این بود این ۶۵ دبستان باین عظمت در طهران بنا نمیشد این هم که صدی پنج را صدی هشت بکنیم این تا شصت سال دیگر ما را بجائی نمیرساند ، این هم که میگویند بر خلاف اصل و بر خلاف قانون است قانون تکلیف برای انجمن شهر معین میکنند چه چیز را میفرمایند بر خلاف اصول است بعقیده من اصول همین است زیرا انجمن شهر را خود قانون بوجود آورده و وظایفش را قانون معین میکند بنابراین چطور میشود که قانون نتواند تکلیف بکند بانجمن شهر که وضع عوارض بکند برای ساختمان دبستان در حالی که موجودیت انجمن را قانون معین میکند تکالیفش را هم همایش قانون معین کرده است بنابراین این فرمایش آقا هم قابل قبول نیست و با آن جزء اول پیشنهادی که فرمودند بنده موافقم که آن جمله اضافه بشود جایش هم شاید در این سطر پنجم ماده است که نوشته شود از تاریخ اجرای این قانون حداکثر ۶ سال دبستانهای مورد احتیاج آن شهر که تعداد آن از طرف وزارت فرهنگ تعیین خواهد شد ساخته شود . (صحیح است) .

نایب رئیس - آقای فضائی مخالفید بفرمائید .
 فضائی - عرض کنم که قسمت عمده عرایض بنده را جناب آقای وزیر فرهنگ در جواب آقای عمیدی نوری فرمودند باینکه فقط باقی مانده است که بنده عرض می کنم که وقتی آدم استثنائاً میگذارد باید واقعا از موارد استثنائی باشد ، اگر بنا باشد تمام موضوع از مستثنیات باشد اصلاً همانجا عیب ماده پیدا میشود . اینکه میفرمایند در صورتی که تکافو نکند ، مسلم بدانید که صدی پنجمی که شهرداری ها میدهند قطعاً تکافو نخواهد کرد و هیچ جا نیست که تکافو کند چطور ما باین ماده ای را بگذاریم که بطور کلی اصلاً مصداق نداشته باشد یعنی هیچ جا نباشد که سهمیه فرهنگ کافی باشد بعد مصداق ماده فقط در آن مورد استثنائی اش باشد عیب دیگر این پیشنهاد جناب آقای عمیدی نوری چون شما واقعا اصولی هستید و خیلی دقت دارید در پیشنهادات خودتان باید عرض کنم اگر فرض بکنید که سهمیه بیشتری بخواهد و کافی نباشد ناچار سهمیه ها چون تناسب معلوم شده صدی پنج با صدی هشت باید سهمیه های دیگر هم بالا برود وقتی صدی هشت باشد صدی هشت را در تقاطعی میگیریم که اقلاً دو نلث بنای مورد احتیاج را انجام بدهند آنوقت ناچار هستید که صد را بالا ببرید صد که بالا برود آن صدی بیست پرسنلی را باید بالا ببرید این است که بنیاد کار شهرداری را بجائی خواهد گذارد که بکلی اوضاع خود شهرداری هم متزلزل میشود امروز در خود وزارت کشور و همانطور در شهرداری هم این علاقه پیدا شده است که نه فقط برای وزارت فرهنگ بلکه بسیاری از کارهای اجتماعی خوب شهرداری ها دارای عوارض خاصی باشند ، حساب علیحده داشته باشند و اتفاقاً در کمیسیون کشور این اختیار هم در قانون جدید داده شده است و راهنامهائی شده است که عوارض خاص برای کارهای اجتماعی وضع کنند این است که تقاضا میکنم موافقت بفرمائید که اصل ماده عبارت از این باشد که عوارض خاص وضع نکنند فقط مسئله تکلیف و اختیار باقی میماند این نکته را هم حضورتان عرض کنم که سر تا پای قانون انجمن شهر و شهرداری وظایفی است که برای انجمن شهر معین میکنند و حتی ما نوشته ایم در صورتیکه از انجام وظایفشان تقصیر بکنند از موارد انحلال باشد پس در واقع انجمن شهر درست است که شما اجازه میدهند در مورد خاص قانون وضع کند و باین مناسبت میشود گفت مقشن عملی آنها هم در

کارهای مخصوص ، اما بهر حال باین دستگامی است که بنا بر امر شما دستور شما و وظیفه ای که شما برای آن معلوم میکنید این کار را انجام میدهد که حتی اصراف از آن وظیفه موجب انحلال آن میشود و بنده فکر میکنم اصولاً مانعی نداشته باشد .

نایب رئیس - بنا بر این رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانیکه با پیشنهاد آقای عمیدی نوری موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب شد پیشنهاد بعد قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای امیر حکمت بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۴ بترتیب زیر اصلاح شود .

ماده ۴ - برای ساختمان دبستانهای تهران و سایر شهرهای کشور شهرداریها باید علاوه بر سهمیه مربوط به فرهنگ که فعلاً میپردازد صدی هشت دیگر بپردازد تا ساختمانهای لازم برای دبستان و تأمین هزینه اثاثیه آن انجام گیرد . دکتر امیر حکمت .

نایب رئیس - آقای دکتر امیر حکمت (بعضی از نمایندگان تشریف ندارند) بنا بر این باید بماده ۴ رأی گرفت .

فضائی - آن اصلاحی که آقای وزیر فرهنگ خودشان قبول کردند اجازه بفرمائید در ماده منظور گردد .

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - در سطر پنجم بعد از جمله ای که نوشته است (حداکثر شش سال دبستانهای مورد احتیاج آن شهر) اضافه شود که عده آن از طرف وزارت فرهنگ تعیین و با اطلاع انجمن شهر میرسد ساخته شود . بنده با این اصلاح باین ترتیب موافقم .

نایب رئیس - بنا بر این رأی گرفته میشود بماده ۴ با این اصلاحی که آقای وزیر فرهنگ موافقت فرمودند . آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۵ قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - در صورتیکه در شهری انجمن وجود نداشته باشد یا انجمن شهری در وضع عوارض فرهنگی کوتاهی بنماید وزارت کشور مکلف است با موافقت وزارت فرهنگ بقاتم مقامی انجمن آن شهر عوارض منظور را وضع و بعد از تصویب هیئت وزیران بر تریب وصول آنها برای ساختمان دبستانهای شهر طبق ماده فوق بدهد .

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری مخالفید؟ (عمیدی نوری - بلی) بفرمائید.

عمیدی نوری - این ضمانت اجرائی بهیچوجه نه متناسب است با اصل تخلف و نه صحیح است برای اینکه اگر انجمن شهر نباشد بموجب قانون فعلی وزارت کشور قائم مقام هست. در این بحثی نیست میتواند بجای انجمن شهر عوارض وضع کند اما قسمت دیگرش اگر انجمن شهر بود و گفته شده است کوتاهی در انجام وظیفه کرده آوقت میگویند هم خود انجمن شهر هست و هم وزارت کشور بجای آن این کار را انجام میدهد این صحیح نیست لااقل بگویند که اگر این وظیفه اش را انجام نداد از موارد انحلال انجمن شهر است از مواردی است که میشود وزارت کشور گزارش انحلال را بدهد و آنرا منحل کند و انجمن دیگر تشکیل شود. اما اگر بگوئیم هم انجمن شهر تشریف دارند و بقوت خودشان باقی هستند، هم انحراف و تخلف از قانون کردند و هم بجایش وزارت کشور این کار را انجام میدهد در این صورت معلوم میشود که مادون انجمن شهر داریم يك انجمن شهر هست که حی و حاضر است و يك وزارت کشور هم است که در حضور وجود انجمن میتواند کار او را انجام بدهد بخدای واحد این غلط است این صحیح نیست و متناقض است.

نایب رئیس - آقای صارمی (صارمی - بنده نوبتم را به آقای دکتر افشار دادم) آقای دکتر افشار.

دکتر افشار - بنده تصور می کنم این ماده ۵ را جناب آقای عمیدی نوری اگر يك دفعه دیگر دقت بفرمائید بسیار ماده خوبی است و تصور نمیرود که اگر انجمن شهر در انجام يك وظیفه ای کوتاهی کرد حتی سانکسیون این کوتاهی انحلال انجمن باشد انجمن شهر در اینجا تحت قیمومت وزارت کشور انجام وظیفه میکند اگر وظیفه اش را انجام نداده بالاخره آن مقامات مسئول آن وظیفه را بجای آن انجام خواهد داد و لازم نیست که برای هر کوتاهی انجمن منحل شود و بنده خیال میکنم که این ماده درست است و بنظر بنده لازمهاش تجدید انتخابات است و گرفتاری های دیگر اینست که بنده تصور میکنم ماده درست است و قاعده اش هم همین است و انجام وظیفه این سازمانها در کادر اجرائی و دستگاه اجرائی است، درست هم هست و بنظر بنده هیچ اشکالی ندارد.

نایب رئیس - آقای بهبهانی مخالفید، بفرمائید.

بهبهانی - عرض کنم که این قانون بنظر بنده يك فکر

مقدس است و برای کار فرهنگی تمام آقایان و مردم هم موافقتند و این قانون هم بسیار خوب است ولی بنده در طریقت این قانون یعنی طرز عملش مخالف هستم. اینجا جناب آقای وزیر فرهنگ فرمودند که مردم میخواهند مدرسه داشته باشند، درست است، ماهم حرفی نداریم شما معتقدید که انجمن شهر مال مردم است یا مال مردم نیست؟ اگر مال مردم است که کوتاهی در کارش نخواهد کرد انجمن شهری که فرض بفرمائید در زابل تشکیل میشود این منتخب مردم است یا منتخب دولت؟ اگر منتخب مردم است که عقاید و نظرات انجمن شهر زابل منطبق باید باشد با عقاید و نظرات مردم آنجا و اگر کوتاهی کرد کوتاهی آن هم باز نظر مردم است و وزارت کشور جاندارد با نظر مردم يك ناحیه ای که نسبت باجرای يك لایحه یا يك کاری نخواستند بشود بقائم مقامی انجمن آن شهر يك کاری بکنند. پس بنظر بنده این ماده متناقض است. جناب آقای دکتر رضائی اینجا در اول بیاناتشان يك صحبتی فرمودند بسیار صحیح بود که فرمودند این ملاک کوتاهی و محور کوتاهی روی چه دور میزند وزارت فرهنگ یا وزیر کشور آمد و گفت شما کوتاهی کردید آخر کوتاهی کردند يك ملاک و محوری میخواهد، يك حدی لازم دارد يك ماژری لازم دارد امروز انجمن شهری است و فرض بفرمائید که مردم يك ناحیه ای آمده اند و درست کردند و راجع بيك امر مقدس فرهنگی نظر داده است که این مدرسه اینجا را نباید بسازند بعد آقای وزیر کشور معلوم نیست بقائم مقامی کی میخواهد يك عوارضی بر خلاف میل مردم وضع کند این است که بنده هم با این ماده و این قانون با این صورت اصولا مخالفم چون بعقیده بنده بر خلاف اصول است و بر خلاف قانون اساسی است.

نایب رئیس - آقای مهدوی موافقت؟ (مهدوی - بنده مخالفم) آقای دکتر شاهکار مخالفید؟ (دکتر شاهکار - بنده موافقم). بفرمائید.

دکتر شاهکار - عرض کنم بهمان دلیلی که جناب آقای جعفر بهبهانی فرمودند که انجمن شهر نماینده مردم شهر است وقتی که خیلی صادقانه بخواهیم صحبت کنیم هیچوقت مردم هیچ شهری دلشان نميخواهد عوارضی بپردازند ولو آنکه مردم شهر تهران باشند و در عداد جناب آقای بهبهانی بنده حقیق باشم این يك قاعده طبیعی است که انجمن شهر تشكيل میشود و يك قدرت قانونی بآن داده میشود و میگوید این وظایف نوست، اگر جناب عالی مالیاتی میپردازید شما بعلت رشد

فکریتان و علاقهای که بمملکت و مردم دارید میپردازید ولی معمولا کسب دستش در جیبش نمیرود که مالیات بپردازد و بنده خیال میکنم این ماده ۵ که در اینجا است در اغلب موارد قابل انطباق است در اینجا است در اغلب مواد هست که اگر يك مؤسسه ای انجام وظیفه نکرد تکلیفش چیست؟ يك انجمن شهری تعیین شده است يك وظیفه قانونی هم طبق ماده ۴ بآن داده اند، جناب آقای بهبهانی این وظیفه را انجام نداده چه بایستی کرد؟ یعنی امر مجلس امر قوه مقننه اجرا نشد بدون ضمانت اجرائی نباید بگذاریم يك وزارت کشور هست میگوید چون نو کوتاهی کردی آن وظیفه را من انجام میدهم میفرمائید انجمن شهر نماینده مردم شهر است بسیار خوب اما انحلال انجمن شهر که از این قسمت که عرض کردم مهمتر است. (عمیدی نوری - عوارض مشخص نیست) عوارض مشخص نیست این يك مطلب دیگری است آقا ایراد میفرمائید که انجمن شهر نماینده مردم شهر است و وزارت کشور نمیتواند خودش بقائم مقامی او کاری انجام دهد. عرض کنم اگر انجمن شهر وظیفه خودش را انجام نداد و اغلب داد و فریاد های مردم از این است که بعضی از ادارات و مؤسسات وظیفه خودشان را انجام نمیدهند چه می کنند؟ اینجا صحبت از انحلالش است ولی بنده میگویم خیر انجمن شهر کار های دیگر هم دارد، يك مطلب میماند عوارضی را تو وضع نکردی من وزارت کشور بقائم مقامی تو بعلت مسامحه و قصوری که کردی این کار را انجام میدهم بنا بر این بنده خیال میکنم در قانون هیچ اشکالی نباشد و تقاضای رأی میکنم و جناب آقای مهدوی يك ایرادی دارند بلغتی که آقای دکتر افشار برای صرفه جوئی وقت لغت قیمومت را استعمال کردند، البته لغت قیمومت ایشان قیمومت حقوقی نبود والا ایشان خودشان استاد حقوقند و منظور ایشان از ذکر لغت قیمومت قیمومت حقوقی و قضائی نبود.

نایب رئیس - آقای مهدوی فرمایشی ندارید؟ (مهدوی -

مرضی ندارم) پیشنهادات مربوط به ماده ۵ قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای دولت آبادی بشرح زیر قرائت شد)

در ماده ۵ با موافقت وزارت فرهنگ بعد از قائم مقامی

بشرح ذیل اصلاح شود.

وزارت کشور مکلف است بقائم مقامی انجمن شهر با موافقت

وزارت فرهنگ قید شود. دولت آبادی

نایب رئیس - اعلام رأی میشود نسبت باین پیشنهاد رأی گرفته میشود باین پیشنهاد ...

بعضی از نمایندگان - مجدداً قرائت شود.

نایب رئیس - برای مزید اطلاع آقایان يك مرتبه دیگر قرائت میشود.

(مجدداً بشرح بالا قرائت شد)

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ جناب عالی موافقت؟

(وزیر فرهنگ - بنده موافقم) بنا بر این رأی گرفته میشود

باین پیشنهاد آقای دولت آبادی آقایانی که موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

نایب رئیس - پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای دکتر رضائی بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - اینجانب پیشنهاد

مینمایم ماده ۵ بدین نحو اصلاح شود:

ماده ۵ - در صورتیکه در شهری انجمن وجود نداشته

باشد و با انجمن شهری از وضع عوارض فرهنگی خودداری

نماید الی آخر - دکتر رضائی

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ هم نسبت باین

پیشنهاد اظهار موافقت کرد بنا بر این رأی گرفته میشود

باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام بفرمائید (اغلب

برخواستند) تصویب شد.

نایب رئیس - پیشنهاد بعد قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای دکتر امیر حکمت بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

بنده حذف ماده ۵ لایحه را پیشنهاد مینمایم

دکتر امیر حکمت

نایب رئیس - آقای دکتر امیر حکمت (جمعی از

نمایندگان - نیستند) پیشنهاد بعد قرائت میشود

(پیشنهاد آقای فلیکس آقایان بشرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم جمله «و با انجمن شهری در وضع عوارض

فرهنگی کوتاهی نماید» از ماده ۵ حذف شود. فلیکس آقایان

نایب رئیس - آقای آقایان توضیحی دارید بفرمائید.

آقایان - چند تائیه ای عنایت بفرمائید، در ماده ۴

تکلیف کردند با انجمن شهر که يك عوارضی خاص را فرهنگ

وضع بکند، تا اینجا پیش که همه موافقت کرده يك عوارض

خاصی برای فرهنگ از طرف انجمن شهر وضع بشود و در نقاطی که انجمن شهر نیست وزارت کشور بقاء مقامی انجمن شهر این عوارض خاص فرهنگی را در آینده وضع خواهد کرد اما ما بیائیم بگوئیم در نقاطی که انجمن شهر هست و این را وضع نکرده عوارض خاص فرهنگی وزارت فرهنگ یا وزارت کشور بقاء مقامی کی؟ انجمن شهر هست بموجب ماده ۴ تکلیف باو کردند که این عوارض را وضع کند اگر نکرد در انجام وظایف قانونیش قصور کرده است و قابل تعقیب است و میتوانیم مجبور بشویم بکنیم که این ماده را اجرا بکنند احتیاجی ندارد که رأساً اقدام بکنیم، و عوارضی را برایش تعیین کنیم در قانون پیش بینی شده که انجمن های شهر مکلف هستند که وظایف خودشان را انجام بدهند اگر ندادند سانسکیون هست ماده ۴ که اینجا تصویب شده است آن انجمن شهر را مکلف خواهد کرد که یک عوارض خاصی را برای تکمیل احتیاجات دبستانها وضع بکند بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که یک قسمتی از این ماده حذف بشود آنجا که انجمن شهر هست همه موافقت آنجا که نیست وزارت کشور بکنند دیگر بسته است بنظر آقایان.

نایب رئیس - آقای صدرزاده.

صدرزاده - عرض کنم این جا صحبت از قانون اساسی پیش آمد؛ من این اصل از قانون اساسی را یعنی اصل ۱۹ متمم قانون اساسی را میخوانم: اصل ۱۹ - تأسیس مدارس بمخارج دولتی و ملتی و تحصیل اجباری باید مطابق قانون وزارت علوم و معارف مقرر بشود و بمخارج مردم مدرسه باز شود و این قانون در تکمیل آن است و اما اینکه انجمن شهر وظیفه اش را انجام نداد، یک تکلیفی معین بشود یا باید منحل بشود یا مقامی بقاء مقامی او اینکار را انجام دهد این دیگر بحث ندارد.

نایب رئیس - راجع باین پیشنهاد باید عرض کنم یک دفعه بماده ۵ با حذف جمله ای که پیشنهاد حذف آن رسیده است رأی گرفته میشود اگر تصویب شد میماند اگر تصویب نشد عین ماده می ماند و آن رأی گرفته می شود. بنابراین بماده ۵ با حذف آن جمله ای که آقای فلیکس آقایان پیشنهاد کردند رأی گرفته میشود آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (عدده کمی برخاستند) تصویب نشد حالا بماده ۵ بدون حذف رأی گرفته میشود آقایان موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

نایب رئیس - ماده بعد قرائت میشود.
(ماده ۶ بشرح زیر قرائت شد)
(ماده ۶ - هر یک از شهر داری ها مکلفند اراضی متعلق بشهر را که برای دبستان مورد حاجت است جهت این منظور اختصاص داده و بلاعوض و بلافاصله با اختیار فرهنگ محل بگذارند تشخیص اراضی مورد احتیاج بمهده هیئتی مرکب از فرماندار یا بخشدار و رئیس یا نماینده فرهنگ محل و رئیس انجمن شهر یا شهردار خواهد بود)

نایب رئیس - آقای دکتر رضائی. مخالفید؟ (دکتر رضائی - بلی) بفرمائید.

دکتر رضائی - بنده با اجازه مقام ریاست چند دقیقه از وقت مجلس شورای ملی را میگیرم و مطلبی است که یکی از همکاران گرامی ما جناب آقای کدیور که متأسفانه بعلت کسالت و عمل جراحی قادر نیستند بجلسه تشریف بیاورند از بنده خواهش کردند اینجا بمرض مجلس شورای ملی برسالم و خواهش میکنم مورد توجه جناب آقای وزیر فرهنگ قرار بگیرد. جناب آقای وزیر فرهنگ این مطلبی است که یکی از همکاران غائب ما جناب آقای کدیور که متأسفانه بعلت کسالت نمیتوانند بجلسه تشریف بیاورند از بنده خواسته اند که در اینجا بمرض مجلس شورای ملی برسالم ایشان میفرمایند که در مشهد از ۱۶ سال قبل از مالکینی که چغندر میکارند یک عوارضی بنام عوارض فرهنگ وضول میشود که اغلب چغندر کارها با کمال میل و رغبت آن عوارض را میپردازند ولی بطوری که ایشان اظهار داشته اند متأسفانه این عوارض بهیچوجه صرف آن محل هائی که مالکین و کشاورزان محصول چغندر را ایجاد میکنند نمی شود و در شهرها بمصرف میرسد خواسته ایشان این بود که در این جا تذکر داده شود که این رویه صحیح نیست پولی که از طرف مالکین و کشاورزان چغندر پرداخت میشود بایستی بمصرف فرهنگ بچه های همان مالکین و همان کشاورزان برسد. این است که بنده خواستم این را باطلاع برسالم و بنده مخالفت خودم را پس گرفتم.

نایب رئیس - پیشنهادی رسیده بنا بر این رأی گرفته میشود باین ماده آقایانی که موافقت قیام بفرمایند. (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده بعد قرائت میشود.
(ماده ۷ بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۷ - اراضی متعلق بدولت در شهر و حومه آنها در صورتیکه برای مدارس یا زمین های ورزش آن شهر و یا حومه

آن مورد احتیاج باشد باید طبق تقاضای فرهنگ بجا با اختیار وزارت فرهنگ گذاشته شود.

تبصره - در انتخاب زمین حتی الامکان رعایت احتیاجات و ورزش دبستان باید بشود.

نایب رئیس - پیشنهاد ندارد بنا بر این رأی گرفته میشود بماده ۷ با تبصره آقایانی که موافقت قیام بفرمایند. (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت می شود.
(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۸ - مالکین کارخانه ها اعم از دولتی و ملی که پیش از ۱۵۰ کارگر و کارمند داشته باشند مکلفند دبستان یا دبستان هائی با زمین ورزش که گنجایش عدده اطفال لازم و تعلیم کارگران و کارمندان را داشته باشد طبق نقشه و وزارت فرهنگ در محوطه کارخانه یا در کوی کارگران یا محل مناسب دیگری بنا کنند و یا مخارج ساختمان را طبق برآورد وزارت فرهنگ بکنند یا با قسط شش ساله بتساوی بحساب مخصوص پرداخت نمایند در صورت اخیر وزارت فرهنگ بانظارت نماینده کارخانه نسبت بساختن هائی مربوط اقدام خواهد نمود.

تبصره - آن قسمت از درآمد کارخانجات و یا املاک که بموجب این قانون بمصرف ساختمان دبستان میرسد از لحاظ محاسبه مالیاتی جزء مخارج قابل قبول محسوب میشود
نایب رئیس - پیشنهادی رسیده است بنا بر این رأی گرفته می شود بماده ۸ آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۹ قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۹ - مالکینی که اراضی خود را برای ایجاد خانه های مسکونی تقسیم مینمایند مکلفند به تناسب مقدار زمین تقسیم شده به تشخیص وزارت فرهنگ قطعاتی را برای دبستان اختصاص بدهند و ادارات ثبت اسناد نمیتوانند تفکیک اسناد رسمی این قبیل زمین ها را بدون موافقت وزارت فرهنگ صادر نمایند.

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ - بنده در ضمن مذاکره ای که با جناب آقای دولت آبادی میکردم راجع باین ماده از نظر اشکالاتی که در اجرای آن بنظر رسید پیشنهاد حذفش را می کنم.

عمدهای لوری - بسیار خوب خیلی متشکرم چون مهم است.

نایب رئیس - ماده بعد قرائت میشود (ماده ۹ قرائت میشود)
ماده ۹ - کسانی که کوی مسکونی ایجاد مینمایند مکلفند در مقابل هر صد خانوار یک دبستان در کوی مزبور طبق نقشه وزارت فرهنگ بنا نموده و بوزارت فرهنگ تحویل نمایند و دفاتر اسناد رسمی حق ندارند قبل از انجام این کار نسبت بخانه های فوق هیچگونه سندی تنظیم نمایند.
نایب رئیس - چون پیشنهادی رسیده است رأی گرفته میشود باین ماده آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۱ که بجای ماده ۱۰ است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۱ - درآمد فرهنگی هر محل بمصرف ساختمان مدارس همان محل خواهد رسید در صورتیکه درآمد محلی در سالهای اول برای اتمام ساختمان دبستان کافی نباشد وزارت فرهنگ میتواند باعتبار مجموع وجوهی که در حسابهای مربوط بهر استان دارد از بانک ملی مساعده دریافت نموده و آنرا بمصرف اجرای برنامه ساختمانی در همان استان که لااقل یک نلت اعتبار ساختمانی آن پرداخت گردیده برساند.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بماده ۱۱ که بجای ماده ۱۰ است آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۲ - وزارت فرهنگ مکلف است همه ساله اعتبار تأسیس دبستانهائی را که بموجب این قانون ساخته میشود در بودجه خود منظور نماید و آموزگاران مورد احتیاج را تربیت کند بنحویکه پس از آماده شدن ساختمان در هر محل نسبت بتأسیس دبستان اقدام شود.

تبصره - هر موقع که دبستانهای شهری ساخته شد و دیگر احتیاج ساختمان جدید در آن شهر نبود وجوهی که بابت عوارض آن شهر جمع آوری میشود بمصرف نگاهداری و توسعه و تکمیل بناها و تأمین هزینه های دبستانی آن شهر خواهد رسید.

نایب رئیس - پیشنهاد رسیده است که قرائت میشود (پیشنهاد آقای دولت آبادی بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم در ماده ۱۲ کلمه تأسیس با اداره تبدیل شود - دولت آبادی

صدرزاده - در درجا هست هر دو جا تبدیل شود

نایب رئیس - رأی گرفته میشود باین تغییر کلمه تأسیس اداره که در دوجا هست آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد حالا بماده ۱۲ که بجای ماده ۱۱ است رأی گرفته میشود آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ۱۳ که بجای ماده ۱۲ است قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۳ - برای ساختمان مدارس ایرانیان در خارجه و همچنین خانه های فرهنگی و کوی دانشجویان و تأمین هزینه های مربوط بآنها دولت مکلف است از هر گذرنامه که برای اتباع ایرانی برای مسافرت بخارجه صادر میشود مبلغ پانصد ریال و از هر پروانه زایرین مبلغ دوپست ریال اخذ نماید. وجوه مزبور برای تهیه ساختمان و وسایل مورد احتیاج آنها در حساب مخصوصی در وزارت دارائی نگهداری و در اختیار وزارت فرهنگ قرار داده میشود.

نایب رئیس - آقای پرفسور جمشید اعلم پرفسور جمشید اعلم - بنده پیشنهاد میکنم زایرین هم پانصد ریال بدهند

نایب رئیس - پیشنهاد اگر دارید باید بنویسید و قرائت شود و مطابق معمول پس از توضیحات موافق و مخالف نسبت بآن رأی گرفته شود (پرفسور جمشید اعلم - تقدیم میکنم الان) نایب رئیس - پیشنهاد آقای دکتر جمشید اعلم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

(اینجانب پیشنهاد مینمایم که دوپست ریال زایرین به پانصد ریال بالا برود - دکتر جمشید اعلم)

نایب رئیس - آقای دکتر جمشید اعلم پرفسور جمشید اعلم - عرض کنم اصل مذهب خدمت بفرهنگ است مذهب خدمت بفرهنگ است يك کسی که میرود بزیارت قطعاً وسایل رفتن بزیارت را دارد و الا محال است کسی که گرسنه است برود بزیارت و اصلاً زیارت برای او واجب نیست برای مستطیع واجب است (بعضی از نمایندگان - زیارت اصولاً واجب نیست) يك کسی که زیارت بقاع متبر که را نمیکند يك خدمتی هم بمملکتش انجام بدهد از هر گذرنامه ای که برای اتباع ایرانی برای مسافرت بخارجه صادر میشود مبلغ پانصد ریال و از هر پروانه زیارت حج چون آن گذرنامه ندارد پروانه دارد بنابراین کسی که میرود زیارت می کند کسی که میرود

تبرک داشته باشد بالاترین تبرک خدمت بملت و مردمان بیچاره وطن است کسی که ۱۵۰ تومان خرج میکند سی تومان هم اضافه بپردازد.

نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی دکتر مشیر فاطمی - بنده متأسفانه میل نداشتم با این پیشنهادی که جناب آقای پرفسور فرمودند مخالفت کنم ولی چون آقایان فراموش فرمودند که ضمن بودجه ۳۹ چهارصد تومان هم مالیات جدید برگذرنامه وضع کردید و اینکه میفرمائید پروانه این پروانه اختصاصاً برای زیارت نجف و کربلا و عتبات عالیات تصویب شده است و چه بسا که يك نفر دهائی که از ده میآید اصولاً چهار صد تومان دارد و دلش خوش است که برود زیارت کند این صورت خوشی ندارد که در مجلس شورای ملی ایران برای زیارت بقاع متبر که همان را قائل بشوند که برای رفتن بفرنگ

جمعی از نمایندگان - پس گرفتند پرفسور جمشید اعلم - بنده کی پس گرفتیم نایب رئیس - بنابر این رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد دیگری رسیده است که قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای صدرزاده بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم باستثنای دانشجویان بعد از کلمه اتباع ایرانی ضمیمه شود. صدرزاده)

نایب رئیس - آقای صدرزاده صدرزاده - در اینجا نوشته است گذرنامه برای اتباع ایرانی يك جمله باستثنای دانشجویان اگر باشد اضافه شود بعقیده بنده مطابق مصلحت است.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. رأی گرفته میشود. به ماده با اصلاح آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۴ که بجای ماده ۱۳ است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۴ - وزارت فرهنگ مکلف است برنامه های تحصیلی دبستان ها را طوری تدوین و اجرا کند که مخصوصاً در دو سال آخر دانش آموزان با اصول تعلیمات حرفه ای یا کشاورزی آشنا شوند.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بماده ۱۴ آقایانی که موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۵

قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۵ - دولت مأمور اجرای این قانون می باشد. آئین نامه اجرائی این قانون بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود باین ماده آخر آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است. آقای دکتر جمشید اعلم

پرفسور جمشید اعلم - بنده تصور میکنم یکی از بهترین قوانینی که در این مجلس گذشته همین قانون است و هر پیشنهادی هر کدام از آقایان نمایندگان دادند برای اینکه قانون منقح تر و بهتر باشد همانطور که آقای دکتر شاهکار فرمودند هر مدرسه ای که باز کنند يك محبس را بسته اند (دیهم - ده محبس) ده محبس را بسته اند ولی این قانون برای این است که مردم را با سواد کنند، بنده میخواستم از متصدیان و مجریان قوانین دیگر تقاضا کنم که در اجرای قوانین نهایت شدت را بخرج بدهند آقایان اطلاع دارند اخیراً چاقو کشی دوباره باب شده است، همینطور بچه دزدی آقایان این خطرناکترین مطلبی است که در این مملکت پیدا شده، بچه دزدی و چاقو کشی با وجود قوانین شدیدی که ما داریم در این شهر نباید بشود. علت این است که قوانین سرعت اجرا نمیشود اگر يك چاقو کش چاقو کشید و کسی را کشت بلافاصله باید او را بکشند و الا بگذارند دو سال سه سال بماند مردم یادشان میرود که برای چه کشته اند بنده از آقای وزیر دادگستری میخواهم که این چاقو کش اخیری که در نیاوران شده و شخصی بنام مهاجر را که یکی از بهترین اشخاص خدمتگزار بوده کشته اند قاتلش را فوراً وبشدت مجازات کنند تا این برای مردم درس عبرت بشود که هر بی سر و پائی يك کیلاس عرق بخورد و يك چاقو بگذارد جیبش هر کاری بخواهد بکند این حق را نداشته باشد، این باید جلوش گرفته شود و بنده باز هم از تصویب این قانون تشکر میکنم.

نایب رئیس - اعلام رأی نسبت بکلیه مواد میشود آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. بمجلس سنا فرستاده میشود، آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - بنده از توجه و مخصوصاً حوصله ای که آقایان بخرج دادند برای تصویب این لایحه کمال تشکر و امتنان را دارم و به آقایان اطمینان میدهم که این قانون

یکی از گره های بزرگ را در راه پیشرفت و توسعه تعلیمات ابتدائی این مملکت باز خواهد کرد. از آقایانی که بعنوان مخالف صحبت کردند کمال امتنان را دارم زیرا مسائلی را که يك اندازه ای ممکن بود ابهامی داشته باشد روشن کرد یا اینکه در بعضی قسمت ها يك تردید جزئی داشتیم آن تردید با بحث و تذکرانی که در اینجا بعنوان مخالف شد از بین رفت. درباره تذکر جناب آقای پرفسور جمشید اعلم راجع با اجرای قوانین بنده میخواهم عرض کنم که دولت کمال توجه را دارد و شاید خود آقایان مطلع باشند که پرونده های دادگستری حقیقه آن عده ای که در جریان بود تا چه حدی تخفیف پیدا کرده و چقدر بسرعت دعاوی رسیدگی میشود، گمان میکنم چون همه آقایان از این جریان اطلاع دارند و مورد تمجید و تحسین همه آقایان هم می باشد امیدوارم که دولت همین رویه را ادامه بدهد و در آینده هم این قبیل حوادثی که خدای نکرده پیش میآید با سرعت هر چه تمامتر رسیدگی شود.

۷ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون

نظام دایر بالحق يك ماده به قانون استخدام

نیروی مسلح شاهنشاهی راجع به ترفیع گروهبانها

نایب رئیس - عرض شود. لایحه مربوط بالحق يك ماده بقانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی است که قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون نظام به مجلس شورای ملی کمیسیون نظام باحضور آقای معاون وزارت جنگ شور دوم لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به ماده واحده الحاقی بقانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را مورد بررسی قرار داده و چون پیشنهادی در شور اول داده نشده بود گزارش قبلی را تأیید اینک تقاضا دارد جهت تصویب نهائی در دستور مجلس شورای ملی قرار دهند.

ماده واحده - داوطلبان آموزشگاههای گروهبانی ارتش چنانچه حد اقل دارای گواهینامه دوره اول متوسطه بوده و حائز بودن چنین شرطی در مورد آنان برابر اساننامه های آموزشگاههای مزبور ضروری باشد پس از طی دوره این آموزشگاه ها بدرجه گروهبان دومی نایل خواهند شد.

تبصره ۱ - در صورتیکه بین گروهبان سومهای فعلی ارتش کسانی وجود داشته باشند که قبل از تصویب این قانون با در دست داشتن گواهینامه دوره اول متوسطه یا

تصویب شد. کلیات آخر مطرح است کسی هم اجازه صحبت
 نخواستند بنا بر این بکلیه لایحه رأی گرفته میشود آقایانی
 که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد
 به دولت ابلاغ میشود.

۸ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز
 سه شنبه خواهد بود.

(مجلس ۵۰ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر موسی عمید

بالاخر از این قبیل آموزشگاههای گروهبانی فارغ التحصیل
 شده اند از تاریخ تصویب این قانون بدرجه گروهبان دومی
 ترفیع خواهند یافت.

تبصره ۲ - این قانون از تاریخ تصویب به موقع اجرا
 گذاشته شده و قوانین و مقرراتی که با آن مغایرت دارند
 از همان تاریخ ملغی میگردد.

بجای عضو کمیسیون نظام - توماج

نایب رئیس - کسی اجازه صحبت نخواستند است

پیشنهادی هم برسیده است بنا بر این رأی گرفته میشود
 بماده واحده آقایانی که موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند)